

A. Or.

4823.

14/5/05

Sapka Padi

Bombay

3/6

Trubner

on the

A. or.

4823

Laptasati

K. 54

॥ अथ समाप्तिः ॥

TRÜBNER & CO.,
60, Paternoster Row,
LONDON.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

श्रीगणेशायनमः॥ ॥ एतेषां श्रीदेव्याः कव
चा गीलाकीलकानां हरिहरप्रह्माणां नमः ॥ अ
नुमुपूठं दः ॥ श्रीत्रिगुणात्मिका चोडिका देवता म
मन्वतुर्विधपुरुषार्थसिद्धये जपे विनियोगः ॥
नमश्चोडिकायै ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ यदुद्दय पर
मं लोकसर्वरक्षाकरं नृणाम् ॥ यन्न कस्याचिदा
ख्यातं तन्मञ्जूहिप्रतामह ॥ १ ॥ अहोवाच ॥ अ

स्मिन्नुद्घातमंविप्रसमर्वभूतोपकारकम् ॥ ८ ॥ देव्याम्भ
 कवचं पुण्यं तच्छृणु धर्महा मुने ॥ ९ ॥ प्रथमं शौ
 रुपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी ॥ तृतीयं चंद्रघ
 नेति कुंभां देति चतुर्थं कम् ॥ १० ॥ पंचमं स्कंदमा
 तेति षष्ठं काल्यायनीति च ॥ सप्तमं कालरात्रि
 श्रममहागौरीति च ॥ ११ ॥ नवमं सिद्धिदा
 प्रोक्तानवतुर्गाः प्रकीर्तिताः ॥ उक्तान्येतां निनामा

निब्रह्मणौ वमहात्मना ॥ ५ ॥ अग्निना दह्यमान
सुशान्त्रुमध्यगतोरणे ॥ विषमे दुर्गमे च वभ-
यात्तर्हि शरणां गताः ॥ ६ ॥ न तेषां जायते किंचि
दशकभंगसंकेतः ॥ नापदं तस्य पश्यामि शो-
कदुःखभयं न हि ॥ ७ ॥ येनैकभक्त्या स्मृतानूनं
तेषां सिद्धिः प्रजायते ॥ प्रेतसंस्थानेषां मुह्यता
रादीनां हि वात्मना ॥ ८ ॥ ऐंद्रिगजसमास्तुता वै

षण्वीगारुडासना ॥ माहे श्वरीवृषारुडाकोमारी
 शिग्ववाहना ॥ ९॥ ब्राह्मी हंससमारुडासर्वोभ
 रणभूषिता ॥ लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता
 हरिप्रिया ॥ १०॥ इत्येतामातरः सर्वयोग
 समन्विताः ॥ नानाभरणा शोभाख्यानानारत्नोप
 शोभिताः ॥ ११॥ दृश्यंते रथमारुडा देव्यः क्रोध
 समान्कुलाः ॥ शंखं चक्रं गदां शक्तिं हलं च मुस-

लासुधम् ॥१२॥ न्वेदकं तोमरं चैव परशुपाशमे
वच ॥ कुंतासुधोभिश्चूलं च शालु मासुधमुत्तमम्
॥१३॥ देत्यानां देहना शाय भक्ता वामभ याय
च ॥ धारयं त्यासुधानीस्थं देवानां च हिताय वै ॥
१४॥ नमस्ते स्तुतमद्वागैर्द्रमहाघोर पराक्रमे ॥ म
हाबले महास्माद् महाभया विनाशिनः ॥ १५ ॥
नाहि मां देवि दुःप्रस्ये शत्रूणां भयवर्धनि ॥ प्रा

व्यांरक्षतुमामैद्रीअग्नेय्यामग्निदेवता ॥१६॥

क-

दक्षिणोरक्षवागाहिर्नैर्कल्यांरवद्गुधारिणि ॥प्रति

अवाफणीरक्षेद्वायव्यांभृगावाहिनी ॥१७॥उदी-

व्यांरक्षकोबरीर्दृष्टान्यांशूलधारिणि ॥उर्ध्वेव

ह्माणीमेरक्षेदधस्तादृष्णावीतथा ॥१८॥एवंदश

दिशोरक्षेच्चामुंदाशववाहना ॥अयामेचाग्रतः

गम्यानुविजयास्थानिपुंषुतः ॥१९॥अजितावाम-

३

पार्श्वे च दक्षिणे च पश्चाज्जिता ॥ शिरवा सुद्योति
नीरक्षे दुर्गामूर्ध्नि व्यवस्थिता ॥ २० ॥ मालाधरी
ललाटे च क्षुवोरक्षे द्यशस्विनी ॥ त्रिनेत्रा च भ्रू-
वोर्मध्ये यमघंटा च नासिके ॥ २१ ॥ शार्ङ्गिणी च
दक्षषोर्मध्ये श्रान्तयोर्द्वारवासिनी ॥ कपोलौका
लिकारक्षेऽकर्णमूले च शोकाक्षी ॥ २२ ॥ नासिका
योर्मगंधान्कजसरोष्ठे तु चार्चिका ॥ अधरे चामृत

कलाजिह्वायांचस्रस्वती ॥ ३३ ॥ दंतान्वक्ष्यतु कौ
 मारीकंठमध्येषु चंदिका ॥ घंटिकांचित्रघंतांच-
 महामायांचतालुके ॥ ३४ ॥ कामाक्षीचुबुकंर
 क्षेद्याचंमसर्वमंगला ॥ ग्रीवायां भद्रकालीचपु
 षुवंशोधनुर्धरी ॥ ३५ ॥ नीलग्रीवाबाहिःकंठनलि
 कांनलकूबरी ॥ स्वङ्गधारिण्युभौ भ्रुकंधौ बाहुमे
 कञ्चधारिणी ॥ ३६ ॥ हृत्सौतुदंडिनीरक्षेदं वि-

काचागुलीरतथानगवान्शूलेश्वरीरक्षेत्कुक्षौर
क्षेन्नलेश्वरी॥२७॥रतनौरक्षेन्महादेवीमनःशो
कविनाशिनी॥हृदयेललितादेवीरुद्रेःशूलधा
रिणी॥२८॥नाभिंचकामिनीरक्षेदुद्वंगुह्यप्र
रीतस्था॥कट्योर्भगवतीरक्षेज्जानुनीर्विंध्य-
वासिनी॥२९॥जंघेमहाबलाप्रोक्तासर्वकाम
प्रदायिनी॥शुल्फयोनारिसिंहोचपाट्पृष्ठमि-

तौजसी ॥ ३० ॥ पादोगुलीः श्रीधरीचपादायस्तु क-
 वासिनी ॥ दंष्ट्राः करालिनीरक्षेत्के प्रांश्चैवोष्प
 काशिनी ॥ ३१ ॥ रोमकृपाणिकौबरीत्वचंवागी
 प्रवरीतथा ॥ रक्तभज्जावसामांसान्यास्थिमैदो-
 सिपार्वनी ॥ ३२ ॥ अनांभाणिकालरात्रिश्चापिमे
 चमुकुलेश्वरी ॥ पद्मावतीपद्मकोशोकफेचूडा
 मणीतथा ॥ ३३ ॥ ज्वालाभुवर्गनिमग्वज्ज्वालाअमे

द्यासर्वसंधिषु ॥ शुक्रं ब्रह्माणीमेरक्षेच्छायां क
त्रैव शीतया ॥ ३४ ॥ अहंकारं मनो बुद्धिरक्षमे
धर्मधारिणि ॥ प्राणापानौ तथा व्यानमुदानं च
समानकम् ॥ ३५ ॥ कज्ज हंसा च मेरुक्षेत्राणां
कल्याणाशोभना ॥ रसेरूपे च गंधे च शब्दे स्म
र्त्तो च योगिनी ॥ ३६ ॥ सत्त्वं रजस्तमश्चैव रक्षेन्म
रायणी सदा आर्यमेरुक्षेत्राणि हि धर्मैरक्षतुभैर

वी॥३७॥ यशःकीर्तिचलक्ष्मीचिसाक्षारक्षेतुमात
 रः॥ गोत्रमिन्द्राणि मेरक्षेत्यशुमेरक्षन्चंद्रिके॥३८
 पुत्रान्वक्षेन्महालक्ष्मीर्भायौरक्षतुर्भैरवी॥३९॥
 नैश्वरीयनंरक्षेत्कौमारो कन्यकास्तथा॥३९॥ मा
 र्गक्षेमकरीरक्षेद्विजयासर्वतःस्थिता॥ राज
 द्यौरमहालक्ष्मीःसंग्रामेजयवर्धिनी॥४०॥ सव
 रक्ष्माकरंपुण्यं कवचंसर्वदाजपेत्॥ इंदरहस्ये

विप्रर्षेभस्तस्यातवमयोदितम् ॥ ४१ ॥ रक्षाही
नंमुग्रदृश्यानंवर्जितंकवर्चनतु ॥ तत्सर्वैरुद्ग
मेदेविजयंतीपापनाशिनी ॥ ४२ ॥ पदमेकं
नगच्छेत्तुयदीच्छेच्छुभमात्मनः ॥ कवर्चना
वृत्तोनित्यं यत्रयत्राहिगच्छति ॥ ४३ ॥ तत्रत
त्रार्थलाभश्चकिञ्चयः सार्वकामिकः ॥ यंयं
चिंतयतेकामंतंतंप्राप्नोति लीलाया ॥ ४४ ॥

परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यते भूतले पुमान् ॥
 निर्भयो जायते मर्त्यः संग्रामेष्वपराजितः
 ॥ ४५ ॥ तैलोक्ये तु सवेत्पूज्यः कवचेनावृ
 तः पुमान् ॥ इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि
 दुर्लभम् ॥ ४६ ॥ यः पठेत्प्रयत्नो नित्यं त्रिसं
 ख्यं श्रद्धया न्वितः ॥ देवी कला भवेत्तस्य नैला
 म्ये स्वपराजितः ॥ ४७ ॥ जीवेद्दुर्षशानं साग्र

मपमूलकविवर्जितः॥नश्योतिव्याधयःसर्वेषु
ताविस्फोटकादयः॥४८॥स्थायवरेजंगमंवापिक
त्रिमंवापियाद्वेषम्॥आभिन्नाशणिमर्वत्रमंन
यंत्राणिभूतले॥४९॥भूचराःरेवेचराश्चैकजल
जाश्चोपदेष्टाकाः॥सहजाःकुलजामालाडाकि
नीशाकिनीतथा॥५०॥अंतरिक्षचरायोषाडाकि
न्यश्चमहाबलाः॥ग्रहभूतपिशाचाश्चयक्ष्मण
यर्वराक्षसाः॥५१॥ब्रह्मराक्षसंवेतालाःकूयाः

डाभैरवादयः॥ नश्येति दर्शनात्तस्य कवचे हृदि
 संस्थिते ॥ ५२ ॥ मानोन्नतिर्भवेद्वा दशमे जो वृद्धि
 करं परम् ॥ यथा सा वधते सोऽपि कर्तिमान् भूत-
 लेखिवले ॥ ५३ ॥ जपेत्सप्तशतीं चंडीं कृत्वा पुनः कवचं
 पुरा ॥ यावद्भूमंडले धत्ते स शीलवनकाननम् ॥ ५४ ॥
 तावन्निष्ठेति मोदन्त्या संततिः पुत्रपौत्रिको ॥ देहा-
 ते परमं स्थानं यत्सकैरेषां पि दुर्लभम् ॥ ५५ ॥ प्राप्नो-
 ति पुं कृषो नित्यं महाभाया प्रसादतः ॥ तत्सदसम

वाम्मोतियावदाभूतसंस्तवं ॥५६॥ ॥ इति श्री
हरिहरब्रह्मविश्वितं देव्याः कवचं संपूर्णम् ॥ ॥
माकं देय उवाच ॥ ॥ जयंति मंगला काली भद्र
काली कपालिनी ॥ दुर्गाक्षमा शिवाद्यात्री स्वाहा
स्वधानमोस्तुते ॥ १ ॥ महुकैतभाविद्रावि विद्या
तृवरदेनमः ॥ रूपं देहि जयं देहि यशो देहि हि
जाहि ॥ २ ॥ माहिष्ठास्फनिनी शिविधातृवरदेनमः ॥
रूपं दे ॥ ३ ॥ रक्तबीजवधे देवि चंद्रमुडविमर्दिनि

॥रूपं०॥४॥निशंभश्रुभनिर्नाशितयाधुमा-
 स्ममर्दिनि॥रूपं०॥५॥वोदतोद्विशुगेदेवदेवि-
 मोभाग्यदायिनि॥रूपं०॥६॥आचिंद्यरूपचरि-
 तेसर्वशानुविनाशिनि॥रूपं०॥७॥नतेभ्यःसर्व-
 दाभसमान्चंद्रिकेदुरितापह॥रूपं०॥८॥स्तव-
 द्वाभक्तिपूर्वत्वांचंद्रिकेव्याधिनाशिनि॥रूपं०॥
 ९॥चंद्रिकेसततंयेत्वाभर्चयंतीहृत्मासितः॥रूप-
 पं॥१०॥देहिस्मोभाभ्यमारोग्यंदेहिदेविपरंस्क-

रुवम् ॥ रूपं ॥ १११ ॥ विधो द्विदेविकल्याणो विधा द्वि
विपुलांश्चियम् ॥ रूपं ॥ १२ ॥ विधो द्विद्विषतां नाशो
विधो द्विबलमुच्चैः ॥ रूपं ॥ १३ ॥ स्मरास्मराशिशो
रस्मनिघृष्टचरणो विवेक ॥ रूपं ॥ १४ ॥ विद्यावंतं य
द्रास्वतं लस्मीवंतं जनं कुरु ॥ रू ॥ १५ ॥ प्रचंडदेस्य
दपश्ये चंद्रिके प्रणाताय मे ॥ रूपं ॥ १६ ॥ चतुर्भुज
चतुर्वक्त्रसंस्कते परमेश्वरि ॥ रूपं ॥ १७ ॥ कृष्ण
नसंस्कते द्विषाश्चक्रसम्यात्समं विवेक ॥ रूपं ॥ १८

हिमाचलस्तानाथसंस्तुते परमेश्वरि ॥ स्तुपं॥
 १९॥ इन्द्राणीपतिस्त्रावपूजितपरमश्वरि ॥ १॥
 स्तुपं॥ २०॥ देवि प्रचंडदोहं देह्यदर्पविनाशिनि
 ॥ स्तुपं॥ २१॥ देवि भक्तजनोद्दामदत्तानंदोदयं वि
 के ॥ स्तुपं॥ २२॥ पुत्रान्देहि धनं देहि सवोन्कामो
 अ देहि मे ॥ स्तुपं॥ २३॥ पत्नीं मनोरमां देहि मनो
 वृत्तानुसारिणीम् ॥ तारिणीं दुर्गां संसारसागरस्य
 कुलोद्भवाम् ॥ २४॥ इदं स्तोत्रं पठित्वा तु भद्राप्सो

अंपटेन्नरः॥ समुत्ससथातीसंख्यावरमान्मोतिमं
पदः॥ २५॥ इति श्रीब्रह्मविश्विचितागलास्तकतिः स
मासा ॥ मार्किट्टयणवान्च ॥ ॥ विश्वकृद्दानदेहाय
त्रिवेदीदिव्यचक्षुषे ॥ अथः प्रासानिमित्ताय नमः
सोमार्धधारिणे ॥ ३॥ सर्वमनादिनायस्तु मंत्राणा
मापिकीलकम् ॥ सोऽपि ह्येवममवाप्नोति सततं जा-
प्यतस्परः ॥ २॥ सित्ख्यं त्र्यम्बादनादीनि वस्तुनि स-
कलान्यपि ॥ एतेन स्तुतवा देवीस्तोत्रमंत्रेणास्मि-

द्याति ॥३॥ नमंत्रो नोषधंत अनकिंचिदपि विद्यते
॥ विना जाप्येन सिद्ध्येत सर्वमुच्चाटनादिकम् ॥४॥

समस्तान्यापि सिद्ध्यंतिलोकशंकाभिर्मादुरः ॥ कं
त्वा निमंत्रयामास सर्वमेव मिदं शुभम् ॥ ५ ॥ स्तो
त्रैर्वैचंडिकायां सकृत्स्वर्गद्वं च कारसः ॥ समासि
र्न च पुण्यस्य तां यथा वान्ति यंतृणाम् ॥ ६ ॥ सोऽपि
क्षेममवाप्नोति सर्वमेव न संशयः ॥ कृष्णायां वा
चतुर्दश्यामष्टम्यां वा समाहितः ॥ ७ ॥ तद्व्रतिप्रति

गृण्हाति नान्यथैवाप्रसीदति ॥ इदं रूपेण कीले
नमहा देवेन कीलितम् ॥ ८ ॥ योनिः कीलां विधा
येनां नित्यं जयति संस्कृतम् ॥ सा सिद्धः समागताः सो
पि गंधर्वो जायत वने ॥ ९ ॥ न चैवाप्यतनयस्य भ
यं कापीदृज्जायते ॥ नापमृत्युवशां याति मृतो मा
क्षमवान्मुयात् ॥ १० ॥ शाल्वा प्राग्भ्य कुर्वीत ह्यकु
र्वाणो विनश्यति ॥ ततो ज्ञात्वे वसं पन्ना मिदं प्राग्
भ्यतेषु धैः ॥ ११ ॥ सौभाग्याद्विचयात्किंचिद्दृश्य

तेल्ललनाजने ॥ तत्सर्वतत्ससादेनतेनजाप्यमिदं
 शक्रभम् ॥ १२ ॥ शनैस्तज्जाप्यमानेस्मिन्सोत्रसंप
 तिकृच्चकैः ॥ भवत्येवसमग्रापिततः प्राग्भ्यमेव
 तत् ॥ १३ ॥ ऐश्वर्ययत्ससादेनसौभाज्याशोग्यसं
 पदः ॥ शानुद्धानिः पशोमोक्षः सानाकिंस्तूयतेजनैः
 ॥ १४ ॥ ॥ इति श्रीईश्वराविराचितं देव्याः कीलकं
 समासम् ॥ ॥ अस्य श्रीनिवाणर्मंत्रस्य ॥ ब्रह्मा
 विष्णुमहेश्वरात्रयः ॥ गायत्र्युष्णिगानुष्टुप्छं

दोसि॥ श्रीमहाकाली महालक्ष्मी महासरस्वसे
देवताः॥ ऐंबीजं॥ द्रींशक्तिः॥ क्लींकीलकं॥ महा
काली महालक्ष्मी महासरस्वती प्रीत्यर्थे जपे वि
नियोगः॥ ब्रह्माविष्णु महेश्वरं कृषिप्रयोनमः॥
शिखसि॥ गायत्र्युष्णिगानु हु पृच्छं दो भ्योनमः सु
खे श्रीमहाकाली महालक्ष्मी महासरस्वती भ्यो
नमः हृ तये॥ ऐंबीजाय नमः गुह्ये॥ द्रींशक्तये न
मः॥ पातयेः॥ क्लींकीलकाय नमः॥ नासौ॥ मू

लेनकरौसंशोध्य ॥ ऐं अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ द्वीत
 र्जनीभ्यां नमः ॥ क्लीं मध्यमाभ्यां चामुंडार्यै अ-
 नाभिकाभ्यां विच्चे कनिष्ठिकां ऐं द्वीं क्लिंचामु-
 डार्यै विच्चे करतलकरपृष्ठाभ्यां ॥ एवं हृदया
 दि ॥ ऐं नमः शिखायाम् ॥ द्वीं नमः दक्षिणानेत्रे
 ॥ क्लीं नमः वामनेत्रे ॥ चानमः दक्षिणकर्णे ॥ मु-
 नमः वामकर्णे ॥ डां नमः दक्षिणनासापुटे ॥ ये
 नमः वामनासापुटे ॥ विं नमः मुरवे ॥ च्चैनमः गुरुवे

मूलेनाष्टवारं व्यापकं कुर्यात् ॥ ऐं प्राञ्च्यै नमः ॥
क्लीं आग्नेये नमः ॥ क्लीं दक्षिणायै नमः ॥ चानैर्भ-
क्ष्यै ॥ मुं प्रतीच्यै ॥ डां वायव्यै ॥ यै उदार्च्यै नमः वि-
श्वे ईशान्यै ॥ ऐं द्वाक्लीं चामुडायै विचक्ष्य भूम्यै नमः ॥
अथ ध्यानम् ॥ रक्द्रुचक्रगतेषु चापपा रिधान्
शूलं सुशक्रं डीशिखरः शारंगं सद्यतीं कैशं स्त्रियना
सर्वो गम्भीराभूताम् ॥ नीलाश्रमद्युतिमास्थपा
ददशाकांसेवमहाकालिकां यामस्तौल्लस्यपिते

हरीकमलजो हंतुं मधुकैतवमम् ॥१॥ अक्षर-
 कपरशुंगदेषुकुलिशंपद्यं च नुःकुण्डिकां दंडं श-
 क्तिमसिंचवर्मजलजं घटां सरा माजनमम् ॥२॥
 लंपाशासकदशानेचदधतीं हस्तैः प्रवालप्रभां स-
 वेसैरिभमार्दिनीमिहमहालक्ष्मीं सरोजस्थिता-
 म् ॥३॥ घंटाशूलहला निशांगवभुमं लेखकं च नु-
 सायकं हस्तौ दधती घनां ताविलसच्छीतां श-
 तुल्यप्रभां ॥ गौरी देहसमुद्रवां न्निजता माचार

भूतां महापूर्वा मत्रसरस्वतीमनुभजेच्छुभादि
देव्यार्दिनीम् ॥३॥ एवं ध्यात्वा मानसो पचारैः
संपूज्यमालां प्रार्थयेत् ॥ महामाले महाभाये
मवशाक्तिस्वरूपिणि ॥ चतुर्वर्गस्त्वयिन्यस्त्वं
स्तस्मान्मिसिद्धिदाभव ॥ अविद्यंकुक्मालेत्वं
जपंकुर्यात् जपान्तेमालां शिरसि न चायप्रा
श्य हृदयादिषडंगं न्यासंकुर्यात् ॥ गान्धिसूक्तं
पतित्वासप्तशतीन्यासान्कुर्यात् ॥ एतेषां

श्रीप्रथममध्यमोत्तमचरित्राणां ब्रह्मविष्णु
 महेश्वराक्षयः॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मी
 महाभारस्वयोदेवताः॥ गायत्र्युष्णिगानुष्टुप्
 छंदोमि॥ नंदशार्ङ्गकंसरीषीमाः शक्तयः॥ इत्त
 दंतिकादुर्गाक्त्रामर्योबीजानि॥ अग्निर्वायुः
 सूर्यस्तत्त्वानि॥ अग्नयजुःसामवेदाध्यानानि
 ॥ सक्लकामनासिद्धये श्रीदेवतात्रयप्रीत्य-
 र्थे चरित्रत्रयजपे विनियोगः॥ रवदिङ्नीश्वलि

नीचोरागादिनीचक्रिणीतया ॥ शोस्विनीचापिनीवाणा ॥
मश्रुंडीपरिघासुधा ॥ अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ शू-
लनपाहि नोदविपाहि रक्कड्मन्चांबिके ॥ घंटा
स्वनेन नः पाहि च पापज्या निस्वनेन न च ॥ तर्जनीं
प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चंद्रिके रक्ष दक्षिणे ॥ भ्रा-
माणेनात्मशूलस्थ उत रस्यां तथैश्वरि ॥ मध्य
मां सौम्या निर्या निरूप पाणित्रैलाक्ये विचरं
निज ॥ या निचात्यं तद्योराणि तैरक्ष्मांस्तथा

भक्तवत् ॥ अनामिका० रवद्वयलगादादीनियानि
 चास्त्राणि तैबिके ॥ करपल्लवसंगीनितैरुस्मान्
 रक्षसर्वतः ॥ कनिष्ठिकाभ्यां० सर्वस्वरूपसर्व
 ओसर्वशक्तिस्मन्विते ॥ भयेभ्यस्त्रादिनोदेवि
 दुर्गेदेवि नमोऽस्तुते ॥ करतलकरपृष्ठा० एवं ह
 दयादिन्यासः ॥ अथ ध्यानम् ॥ विद्युद्दामसम
 प्रभां मृगापतिस्त्वं द्यस्थितामीषणां कन्याभिः
 करवालरवेदविलसद्भुक्ताभिरासेविताम् ॥ इ

क्षेत्रेश्वरकधरागालिखेतविशिखाश्वापंगुणंतर्जनी
विभ्राणांमनिलात्मिकाशिशिरादुर्गात्रिनत्रा
भजे॥अस्यश्रीप्रथमचरित्रस्यब्रह्मात्मविः॥
श्रीमहाकालीदेवता॥गायत्रीछंदः॥नंदाशक्तिः॥
रक्तदंतिकाबीजं॥अग्निस्तत्त्वम्॥ऋग्वेदव्यान
म्॥श्रीमहाकालीप्रित्यर्थेजपेविनियोगः॥ ॥
ॐ नमश्चंद्रिकायै॥मार्कंडेयउवाच॥१॥स्माच-
र्णिःसूर्यतनयायोमनुःकश्यतेष्टमः॥निग्राम

यत्तदुत्सर्गिर्विस्मराद्गुदंतोभम ॥२॥ मद्भाभाया-

नुभावेनयथाभन्वंतराधिपः ॥सर्वभूवमद्भाभा

गःसर्वाणिस्तनयोरवेः ॥३॥ स्वारागोचिषंतरेषू

र्वचेत्रवंशासमुद्भवः ॥स्फुरथोनामराजासुखं

मस्मद्विभं दुले ॥४॥ तस्य पालयतः सम्यक्

प्रजाः पुत्रानि वीरसान् ॥ बभूवुः शात्रवोऽप्यपाः क्रो-

लाविध्वंसिनस्तदा ॥५॥ तस्य तैरभवद्युद्धम् ।

तिप्रबलं दुर्जनः ॥ न्यूनैरपि स तैर्युद्धे कालाविध्वं-

सिद्धिर्जितः॥६॥ततस्स्वपुरमायातोनिजदेष्टा
धिपोभवत्॥आक्रान्तःसमहाभागस्तेस्तदाप्र
बला रभिः॥७॥अमात्यैर्बलिभिर्दुष्टैर्दुर्बल-
स्यदुष्टात्मभिः॥केशोबलंवापहतं तत्रापिस्व-
पुरं ततः॥८॥ततोमृगायाव्याजेन हतस्वाम्यः स
सूपातिः॥एकाकी हयमाकस्वजगामगाहनं
वनम्॥९॥सतत्राश्रममद्राप्सीद्विजवर्यस्य
मेघसः॥प्रशान्तश्वापदाकीर्णमुनिशिष्योपशो

भित्तम् ॥१०॥ तस्यैकिंचित्सकालंचमुनिनाते
 न संस्कृतः ॥ इतश्चेतश्च विचरंस्तस्मिन्मुनिवराश्र-
 मे ॥११॥ सोऽर्चितयत्नदातत्रममत्वाकृष्टचेतनः ॥
 मत्पूर्वैः पालितं पूर्वमयाहीनं पुरं हितत् ॥१२॥
 मद्दूतै रसैरस हर्तै र्धर्मतः पालयते न वा ॥ न जा-
 ने सप्रधानो मे शूर हस्ती सदा मत् ॥१३॥ मम
 वैरिवशं यातः कान भोगानुपलप्स्यते ॥ ये म-
 मानुगता नित्यं प्रसादधन भोजनैः ॥१४॥ अ-

नुवृत्तिं भ्रुवंते द्यकुर्वन्त्यन्यमही भ्रुताम् ॥ अस्र
म्यगव्ययशीलेभैः कुर्वोद्भिः सन्ततव्ययम् ॥ १५ ॥
संचितः सोतिदुःखं न क्षयं कोशो गामिष्याति ॥
एतच्चान्यच्च सततं चिंतया मासपाथिव ॥ १६ ॥
तत्राविप्राश्च माभ्याशौ वैश्यमेकं ददर्श सः ॥ सपु
ष्टुर्मेनकस्त्वं भो ह तु श्वागामनन्नकः ॥ १७ ॥ स
शोक इव कस्मात्स दुर्मेना इव लक्ष्यमे ॥ इत्या
कर्ण्य वचस्मस्य भर्पतः प्रपायो दिप्तम् ॥ १८ ॥ प्र

दकवाचसतं वैश्यः प्रश्रयावनतो नृपम् ॥ १९ ॥ वै
 श्यउवाच ॥ २० ॥ सममाधिर्नाम वैश्यो ह मुत्पन्नो
 धाननांकुले ॥ २१ ॥ पुत्रद्वारैर्निरस्तश्च धनलोभा
 दसाधुभिः ॥ विहीनः स्वजनैर्द्वारैः पुत्रैरादायमे
 धनम् ॥ २२ ॥ वनमभ्यागतो दुःखी निरस्तश्चा
 सवंधुभिः ॥ सोऽहं न वेद्मि पुत्राणां कुशलास्मि
 काम् ॥ २३ ॥ प्रवृत्तिं स्वजनानां च दाराणां चान्न
 मां स्थितः ॥ किं नु तेषां गृहे क्षेममक्षेमं किं नु सा

प्रतप्तम् ॥ २४ ॥ कथंते किंनु स हस्तादुर्वृत्ताः किंनु मे
संतापः ॥ २५ ॥ ॥ राज्ञोवाच ॥ ॥ यौ निर्गस्ता भवौ
क्षुब्धैः पुत्रदारादिभिर्धनैः ॥ तेषु किं भवतः स्ते-
हमनुबध्नातिमानसम् ॥ २६ ॥ वै श्रय एवाच ॥ २७ ॥
एवमेतद्यथा प्राह भवानस्मद्गतं वचः ॥ २८ ॥
किं करोमि न बध्नाति मम निष्ठुरतां मनः ॥ यैः
संलक्ष्म्यापि तृप्ते हृद्य न लुब्धौ निर्गस्तः ॥ २९ ॥
पाति स्वजन हार्दं च हार्दिते च वमे मनः ॥ किमे

तन्नाभिजानातिजानन्नापिमहामते ॥३२॥ यत्ने
 मप्रवर्णांचित्तंविशुणोषपिबंयुषु ॥ तेषांकृतेभानि
 श्वांसोदोर्मेनस्यंचजायते ॥३३॥ करोमि किंय-
 न्नमनस्तेष्वप्रीतेषुनिषुयम् ॥३४॥ मार्कंडेय उ-
 वाच ॥३५॥ ततस्तस्मैसाहितो विप्रतं मुनिं समुप-
 स्थितौ ॥३६॥ सममाद्यिर्नामवैश्वयोसौ सच पाथि-
 वस्तमः ॥ कृत्वातुतौ यथान्यायं यथा हृतेन स-
 विदंम् ॥३७॥ उपविष्टौ कथाः काश्चिच्चक्रतुर्व-

प्रथपाथिवौ ॥ ३८ ॥ राज्ञोवाच ॥ ३९ ॥ भगवंस्त्वा
महं प्रहृमिच्छाम्येकं वदस्व तत् ॥ ४० ॥ दुःस्वाय
यवो भनस्रश्च चित्ताय न तां विना ॥ मम त्वंगा तस्य
ज्यस्य राज्ञ्यो गोषा रिग्लेषा पि ॥ ४१ ॥ जानतो पि
यथा ज्ञास्य किमेतन्मुनिस्तम ॥ अयं च निह
तः पुत्रैर्दोरैर्मृत्युस्तथोद्विस्ततः ॥ ४२ ॥ स्वजनैः
च संत्यक्तस्तं बुहादी तश्चाप्याति ॥ एवमेव स्तथा
हं च द्वावप्यस्य तदुःस्वितौ ॥ ४३ ॥ दृष्ट्वा दोषा पि

विषये ममत्वाकृष्टमानसौ ॥ तत्केनेतन्माहात्मा
 गयन्मोहोद्धानिनोरपि ॥ ४४ ॥ ममास्यचमवत्ये
 वाविवेकाधस्य मूढता ॥ ४५ ॥ अरुषिकवाचि ॥ ४६
 ज्ञानमास्ति ममस्तस्य जेतोर्विषयगोचरे ॥ ४७
 विषयाश्रयमहाभागायांति चैव पृथक् पृथक् ॥ दिवो
 धाः प्राणिनः केचिद्रात्रावंध्यास्तथापरे ॥ ४८ ॥
 केचिद्दिवा तथा रात्रौ प्राणिनस्तस्य दृश्यः ॥
 द्वाभिनो मनुजाः सत्योर्किं नु तेनाद्दिकेवलम् ॥

॥४९॥ यतो हि दानि नः सर्वपञ्चपाक्षि मृगाद-
यः॥ दानं च तन्मनुष्याणां यत्तेषां मृगापाक्षिणाम्
॥५०॥ मनुष्याणां च यत्तेषां तुल्यमन्यतश्चोभ-
योः॥ दानेऽपि सति पश्येतात्पतंगोश्छावचंचुपु॥
॥५१॥ कणमोक्षदत्तान्मोहात्पीड्यमानान्
पिह्मया ॥ मानुषामनुजव्याघ्रसामिक्षायाः क्र-
तान्प्रति ॥ ५२॥ लोभात्प्रत्येकपक्वाय नन्वेतान्कि-
नपश्यसि ॥ तथापि मम तावत्तेभ्यो हर्गते निपा-

तितान्॥५३॥महाभायाप्रभावेनसंसारस्थिति
 कारिणा॥तन्नात्रविस्मयःकार्योयोगानिद्राज
 गत्पते॥५४॥महाभायादुर्येषातयासंभोद्व
 केजगत्॥ज्ञानिनामपिचेतांसिदेवीभगवतीहि
 सा॥५५॥बलादाकथ्यमोहायमहामायाप्रय
 च्छति॥तयाविस्मृत्येताविश्वंजगदेतच्चरान्च
 रन्॥५६॥सैषाप्रसन्नावरदानृणांभवतिमु
 क्तये॥साविद्यापरमामुक्तेर्दृष्टुमृतासनातनी

॥५७॥संसारबंधहेतुश्चसेवसर्वप्रवरेप्रवरी॥

॥५८॥राजोवाच॥५९॥भगवन्काहिंसादेवी-

महाभायेनियांभवान्॥६०॥ब्रवीतितिकथमुत्त

न्नासाकर्मस्याश्चकिंदूज॥यत्स्वभावाचसा

देवीयत्स्वरूपायदुष्टदा॥६१॥तत्सर्वंश्रोतुमि-

च्छामित्वतोब्रह्मविदांवर॥६२॥अपिकृवाच॥

॥६३॥नित्येवसाजगन्मूर्तिस्तयामसर्वमिदंन

म॥६४॥तथापितत्समस्तंतिवर्द्धयाश्चैयनांभम

॥ देवानां कार्यसिद्ध्यर्थमाविर्भवतिसायदा ॥
 ६५ ॥ उत्पन्नेति तदा लोके सानित्याप्याभिधीय
 ते ॥ योगानिद्रां यदा विष्णुर्जगत्स्यकार्णवीकृते
 ॥ ६६ ॥ आस्तीर्य शेषमभजत्कत्पांते भगवान्प्र-
 भुः ॥ तदा द्वावस्मरौ योगौ विख्यातौ मधुकैतभौ
 ॥ ६७ ॥ विष्णुकर्णमलोद्भूतौ हंतुं ब्रह्माणमुद्य-
 तौ ॥ सन्नाभिकमले विष्णोः स्थितौ ब्रह्मा प्रजा-
 पतिः ॥ ६८ ॥ दृष्ट्या तावस्मरौ चोग्रौ प्रसक्तसंचज-

नार्दनम् ॥ तुष्टावयोगानिद्रातामेकाग्रहृदयस्थि
तः ॥ ६६ ॥ विबोधनाथोयहरेर्हरिनेत्रकृतालया
म् ॥ विश्वेश्वरीजगद्गान्धीस्थितिर्संहारकारि-
णीम् ॥ ७० ॥ निद्रोभगवतीविष्णोरतुल्योत्तमः
प्रभुः ॥ ७१ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ ७२ ॥ त्वंस्वाहात्वंस्व-
धात्वोद्वेषद्वारस्वधात्मिका ॥ ७३ ॥ स्रधात्व
मक्षरं नित्यं त्रिधामात्रात्मिका स्थिता ॥ अथमा-
त्रास्थिता नित्यायानुच्चार्यो विशेषतः ॥ ७४ ॥ -

त्वमेवसंख्यासावित्रीत्वंदेवीजननीपरा॥त्वयै
 तद्धार्यतेविश्वंत्वयैतत्सृज्यतेजगत्॥७५॥त्वयै
 तत्पाल्यतेदेवित्वमत्स्यतेचसर्वदाविस्मृष्टोऽस्मिहि
 रूपात्वंस्थितिंरूपाचपालने॥७६॥तथासंदृ
 णिरूपांतंजगतोऽस्यजगन्माये॥महाविद्यामहा
 मायामहामेधामहास्मृतिः॥७७॥महामोहा
 चक्षुर्वतीमहादेवीमहाकृशी॥प्रकृतिस्त्वंच
 सर्वस्यगुणत्रयाविष्माविनी॥७८॥कालयात्रि-

मंदागान्निर्मोद्गाराश्चिश्चदार्कणा ॥ ७९ ॥ त्वं श्रीरुन्वमीश्वरी
खंद्रीरुत्तंबुद्धिर्वोद्यलक्षणा ॥ ८० ॥ त्वं ऊजापुष्टिस्त
धातुष्टिस्तंबुद्धिर्वोद्यलक्षणा ॥ ८१ ॥ त्वं ऊजापुष्टिस्त
नीद्योनागादिनीचक्रिणीतथा ॥ ८२ ॥ शोस्विनी
चापिनीबाणाभ्रशुद्धोपरिद्यायुधा ॥ ८३ ॥ शोम्ब्यासौ
म्यतशाशोषसौम्येभ्यस्त्वानिर्भक्तदशी ॥ ८४ ॥ प-
रापराणां परमात्त्वमेव परमेश्वरी ॥ ८५ ॥ किं
किंचिद्गुणसदसद्गारिक्लृप्तिमके ॥ ८६ ॥ नस्त्यसर्वस्य

याशक्तिः सात्वोकिंभूयसेतदा ॥ ययात्वयाज्जग
 द्भ्रष्टाज्जगत्पातातिर्योज्जगत् ॥ ८३ ॥ सोऽपि निद्रा
 वर्जनीतः कस्त्वास्तोतुमिदं श्वरः ॥ विष्णुः शरीरं
 दृणमहं शान एव च ॥ ८४ ॥ कारितास्ते यतो न
 द्भवा कस्तोतुं शक्तिमान् भवेत् ॥ सात्त्वामिदं प्र-
 भावैः स्वैरुदारैर्देवि संस्कृता ॥ ८५ ॥ मोहयेतो
 दुयाधर्षावस्करौ महुर्केटभौ ॥ प्रबोधं कज्जग
 द्भ्रामीनीयतामच्युतोल्लसु ॥ ८६ ॥ बोधश्च्यक्ति

यतामस्य हंतुमेतौ महासुरौ ॥८७॥ अरुषिः
॥८८॥ एवंरुक्ता तदा देवीनामसीत त्रवेधस्मा ॥
८९॥ विष्णोः प्रबोधना र्थाय निहंतुं मधुकैटभौ
नेनास्यनासिका बाहुद्वये पयस्तथोरसः ॥९०॥
निर्गम्य दर्शने तस्थौ ब्रह्मणो व्यक्तजवानः ॥ उत
स्थौ च जगन्नाथस्तथा मुक्तोजनार्दनः ॥९१॥ ए
कार्णवेदि शायनात्ततः सदृशो च तौ ॥ मधुकैट
भौ दुःशस्मानावतिवीर्यपराक्रमौ ॥९२॥ क्रोध

रक्तक्षणावततब्रह्माणजनिताद्यमा॥समुत्था
 यततस्ताभ्यायुयुधेभगवान्हरिः॥९३॥पंचव
 र्धसद्वस्त्राणिबहुप्रहरणोविष्कः॥तावप्यति
 बलान्मत्सोमहामायाविमोदितौ॥९४॥उक्तवं
 तीवरोस्मत्सोद्विद्यताम्रितिकेशावम्॥९५॥श्री
 भगवानुवाच॥९६॥भवेतामद्यमेतुहोमभव
 ध्यातुभावापि॥९७॥किमन्येनवरेणात्रएताव
 द्दिवृतंमया॥९८॥अरुषिरुषाच॥९९॥वंचिता-

भ्यामिति तदा सर्वभाषोभयं जगत् ॥ १०० ॥ वि
लोक्यताभ्यां गादितो भगवान्कमलेक्षणः ॥ अ
वांजाह्ननयोत्रोर्वासीसालिलेन परिप्लुता ॥ १०१ ॥
अपिकवाच ॥ १०२ ॥ तथेयुस्काभगवता शौरव
चक्रगदाभृता ॥ कृत्वा चक्रेण वै छिन्ने जयने
विपुसीनयोः ॥ १०३ ॥ एवमेवास्मत्पुन्यब्रह्म
णा संस्कृता स्वयम् ॥ प्रभावमस्या देव्या स्क-
भूयः शृणु वदामि ते ॥ १०४ ॥ इति श्रीमार्कण्डेय-

पुराणो सार्वर्णिकमन्वंतरे देवीमहात्म्ये मयुके
 दशमवधो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥१॥ अक्षिफु०
 ॥१॥ देवास्करमभूदुद्धं पूर्णमब्दशतं पुरा ॥ स
 द्विषेस्कराणां मयि पेदेवानां च पुरंदरे ॥ २ ॥ त
 त्रास्करैर्महावीर्यैर्देवसैन्यं पुरा जितम् ॥ जित्वा
 च स कलान्देवानिंद्रो भून्माहिषा स्करः ॥ ३ ॥ त
 तः पुरा जिना देवाः पद्मयोनिं प्रजापतिम् ॥ पुर
 स्क्रिय गतास्मन्नयन्नेशा गकडध्वजौ ॥ ४ ॥ यथा

वृत्तं तयोस्तद्वन्महिषास्करचोहितम् ॥ अत्रिद-
शाः कथया मास्कर्तुवाभिभवा विस्तारम् ॥ ५ ॥
सूर्ये द्वाग्रानिले दूनाय मस्य वरुणास्य च ॥ अन्य
पांचाधिकारान्सः स्वयमेवाधितिष्ठति ॥ ६ ॥ स्व
गोन्निराकृताः सर्वे ते न देवगणाभुवि ॥ विचरं
ति यथा मर्त्या माहिषे ण दुरात्मना ॥ ७ ॥ एतद्व-
कथितं सर्वममराग्निविचोहितम् ॥ शरणं च प्र
पन्नास्मो वधस्तस्याविचिंत्यताम् ॥ ८ ॥ इत्थं-

निशाम्य देवानां वचां सिमधुमुदनः ॥ चकार को
 पंशं भुञ्ज्य भुङ्कुटीकुटिलाननौ ॥ ९ ॥ ततो तिको
 पपूर्णस्य चाक्रिणो वदनात्ततः ॥ निश्चक्राम म
 हत्तेजो ब्रह्मणाः शंकरस्य च ॥ १० ॥ अन्येषां चैव
 देवानां शक्रादीनां शरीरतः ॥ निर्गतं सक महत्ते-
 जस्यैवैक्यं समगाच्छत ॥ ११ ॥ अतीव तेजसः
 कृतं ज्वलंतमिव पर्वतम् ॥ दृष्ट्वा ह स्ते स राशो अ-
 ज्वाला व्यासादिगंतयम् ॥ १२ ॥ अतुलंततमेजः

सर्वदेवशरीरजम् ॥ एकस्थे तद्भूनाशीव्यास-
लोकत्रयं त्विषा ॥ १३ ॥ यदस्मूच्छो भवते जस्तेना
जायत तन्मुग्वम् ॥ याम्येन चाभवन्कशाबाह
वो विष्णु ते जसा ॥ १४ ॥ स्मौम्येन स्मन योयुग्मं म
ध्यमैर्द्रेणा च भवत् ॥ वारुणेन च जघोरु नितं
बभूव जसा भवत् ॥ १५ ॥ ब्रह्मणस्ते जसा पादौ त
दंशुर्दयोर्के ते जसा ॥ वसूनां च कर्वांशुर्दयोः कौबेरं
णा च नासिका ॥ १६ ॥ तस्यास्तं दंताः संभूताः प्रा

जापत्येनतेजसा ॥ नयनभितर्यंजद्वेतथापाव
 कंतेजसा ॥ १७ ॥ ह्रुवौ चमंद्ययोस्तेजः श्रवणा
 वानिलस्य च ॥ अन्येषां चैव देवानां संभवस्तेज
 सां शिवा ॥ १८ ॥ ततः समस्त देवानां तेजो गशि
 समुद्रवाम् ॥ तां विलोक्य मुद्रमापुनरमरामाहि
 वादिताः ॥ १९ ॥ शूलं शूलादिभिस्तु व्यददौ तस्यैपि ना
 कृधृक् ॥ चक्रं च दत्तवान् कृष्णः समुद्रपाट्यस्व च
 कृतः ॥ २० ॥ शौर्यं च वक्रणः शक्तिं ददौ तस्यैपि ता

शानः॥ माकतोदस्तवांश्वापंवाणापूर्णे तथेषुधी-
॥२१॥ कञ्जमिन्द्रः समुत्साह्यकुलिशादभयाधिप-
॥ ददौ तस्यै स हस्वाहो घंता मेरावता हुजान् ॥
२२॥ कालदंडाद्यमोदंडुपाशान्चाबुपतिर्ददौ ॥
प्रजापतिश्चाक्षमात्काददौ ब्रह्माकमंडलुम् ॥
२३॥ समस्तशोभकृणेषु निरग्रं मोहिन्दवाकरः ॥
कालश्च दत्तवान्बहुतैरस्याश्चर्मचनिर्मलम् ॥२४॥
क्षीरोदश्चामलं हारं मज्जरं च तथांबरं ॥ चूडाम-

णितथा दिव्यं कुडुले कटकानि च ॥ २५ ॥ अर्ध-
 चंद्रं तथा शतं भक्तैः पूज्यं सर्ववादिषु ॥ नृपुणैर्विभ-
 लौ तद्द्रव्यं यकमनुत्तमम् ॥ २६ ॥ अंगुलीयकं
 ह्यनिस्समं शतं स्वगुलीषु च ॥ विश्वकर्मा ददौ त-
 मे यं परं सुंचाति निर्मलम् ॥ २७ ॥ अरुणाय नमः
 रूपाणि तया मे द्यां च दंशानाम् ॥ अम्लानपंक-

जां मालां शिरस्यं गमिष्यामि च पापशाम् ॥ २८ ॥ अददं
 लधिस्तस्यै पंकजं चातिशोभनम् ॥ हिमवान्वा

हृन्नेसिंहंस्त्रिनिविविद्यानिच॥३९॥दृढावम्भू-
न्येस्करयापानपानंधनाधिपः॥शेषश्चसर्वना
गेशोमहामाणिविशूषितम्॥३९॥नागाहारं
दोतस्यैवसेयःपृथिवीमिमाम्॥अन्यैरापिमु-
नेर्देवीप्रतुषणैरायुधैस्तथा॥३९॥संमानिता-
मनादौचैस्माद्दहासंमुद्भुम्बुः॥तस्यानादेन-
द्योरेणकृष्णमाप्रितेनम्॥३९॥अमायता
सिमहताप्रतिशद्भुम्भानभुम्बुः॥चक्षुर्भुम्भकलालोकाः

समुद्राश्च चकंपिरे ॥ ३३ ॥ चचाल वक्त्रधाचिक्लुं
 सकलाश्च महोदधयः ॥ जयेति च मुद्रा देवास्ता-
 मनुंसिंहवाहिनाम् ॥ ३४ ॥ तुष्टुवमुनयश्चैना-
 मक्तिनन्नात्मसूतयः ॥ दुष्टासमस्तसंक्षब्धैश्च
 लोक्यममराययः ॥ ३५ ॥ समन्नुद्वास्विलसंत्या-
 म्नेसमुगस्थुकदाशुधाः ॥ आः किमेतीदृति-
 कोद्यादासाव्यमहिषास्करः ॥ ३६ ॥ अभयधाव
 ततेशाब्दमशौषेरस्करैर्वृणः ॥ सददर्शततोर्द्वौ

व्यासलोकात्रयोस्त्रिषा ॥ ३७ ॥ पादाक्रांत्या न त
भ्रूवोऽकिरीटो ह्युत्थिता बराभम् ॥ द्वयोऽभिता शेषपा
तालाद्यनुज्योनिःस्वनेन ताम् ॥ ३८ ॥ दिशो भ्रूज
मदक्षेणामभंगता द्याव्यसंस्थिताम् ॥ ततः प्रवर्तते
गुह्यतया दल्ल्यामरं द्विषाम् ॥ ३९ ॥ शस्त्रास्त्रैव
द्वयामुक्तेरादीपिता दिगंतरम् ॥ माहिषा मकरसं
नानीष्ट्विद्वाराख्यो मदा मरुः ॥ ४० ॥ युयुधेचा-
मरुश्चान्यैश्च त्वे रंगा बला न्वितः ॥ रथानामभयुतैः ष

द्विरुदगारव्यो महामकरः ॥ ४१ ॥ अयुध्यतायु
 तानां च सहस्रेणामहाहनुः ॥ पंचाशाद्रिंश्चानियु
 तैरभिलोमा महामकरः ॥ ४२ ॥ अयुतानां शतैः
 षाड्भ्रुवा क्लोयुयुधेरणे ॥ गजवाजिसहस्रौ
 द्यौर्नैकैः परिवारितः ॥ ४३ ॥ वृत्तोरथानां कोट्या
 चयुद्धे तस्मिन्मरुद्धत ॥ बिडालारव्योयुतानां
 च पंचाशाद्रिंश्चानियुतैः ॥ ४४ ॥ युयुधेसंयुगत
 ब्रथानां परिवारितः ॥ अन्ये च तत्रायुतशोर

अनागद्ध्येवृत्ताः ॥ ४५ ॥ युयुधुः संयुगे देव्या
महतत्र महासकराः ॥ कोटिकादिमहसैस्तन-
यानां दंतितनातथा ॥ ४६ ॥ हयानां च वृत्तायु इत
त्रा बभूवुस्ममहारणाः ॥ तौ मरैर्भिदिपालैश्च शक्ति
भिर्मुसैलेस्तथा ॥ ४७ ॥ युयुधुः संयुगे देव्या स्व
दैः परशक्रपाटुधैः ॥ केचिच्च विक्षिप्तपुः शक्तिः
केचित्पाशांस्तथा पर ॥ ४८ ॥ देवीं स्वद्वप्रद्वारै
मकतेनां हंतुं प्रचक्रमुः ॥ सापि देवी तलस्तानि-

शारुत्राण्यरुत्राणि चंद्रिका ॥ ४९ ॥ लीलयेव प्रपि
 छेदनिजशारुत्रारुत्रवर्षिणी ॥ अनारुत्रानना-
 देवीरुत्रयमानासुरर्षिभिः ॥ ५० ॥ सुमोचामकर
 देहेषु शारुत्राण्यरुत्राणि चंद्रिका ॥ सोपि क्रुद्धो
 धृतसंदो देव्यावाहनकेसरशो ॥ ५१ ॥ चचापारु
 रसुमन्येषु वनेषु वहुलाशानः ॥ निःश्रवास्मान्मिमे
 त्रेयांश्च सुहृद्यमानारुणो बिकार ॥ ५२ ॥ त एव स-
 द्यः संसृतागणः शतसहस्रधाः ॥ सुसुधसंसेप

रुशक्रभिर्भिदिपालासिपट्टिशैः॥५३॥नाशा
यंतोऽस्करगणान्देवीशान्तस्युपबृंहिताः॥अवाद
यंतपटहान्गणान्शंखास्तथापरे॥५४॥मृ
दंगाश्चतथैवान्येतास्मिन्नुद्धमहोऽस्मवे॥त-
तोदेवीन्निष्कूलेनगाद्याशान्तिभिरिभिः॥५५॥
खड्गादिभिश्चशान्तशोनिजघानमहास्करान्-
पानयाभासंचैवान्यान्धंतास्वनविभोहिदान्
५६॥अस्करान्भक्तविपाशोनबध्वान्चान्यानक

र्षयत् ॥ केचिद्द्विधा कृताग्नीध्रैः स्वद्रूपानैस्त
 थापयेत् ॥ ५७ ॥ विपेक्षिता निपातेन गदया भु-
 विशेयते ॥ वेमुश्च केचिद्दुधिरं मुसलेन भुशो ह
 ताः ॥ ५८ ॥ केचिन्निपतिता घूमौ भिन्नाश्चूलेन
 वक्षसि ॥ निरंतराः शरैरेधेण कृताः केचिद्गणा-
 स्मिरे ॥ ५९ ॥ सेनानुकारिणः प्राणान्मुमुक्षुस्त्रिद-
 शार्दनाः ॥ केषां चिद्वाहवाश्छिन्नाश्छिन्नग्रीवा-
 स्तथापरे ॥ ६० ॥ शिरांसि पेतुर्ग्रन्थे वा मन्ये म-

द्वेयविद्वारिताः॥॥विदिद्विन्नजं धारस्त्व परेपेतुं क
 व्योमहासकशः॥६५॥एकवाल्हक्षिचरणगाःके
 चिद्देव्यादिद्याकृताः॥छिन्नेपिचान्येप्रिशगमि
 पतिताःपुनरुल्लिखिताः॥६२॥कबंधायुगुनुदे
 व्यागृहीतपरमायुधाः॥ननुतुञ्ज्यापरतत्रयुद्धे
 तूर्यलयाश्रिताः॥६३॥कबंधाश्छिन्नाशिरमः
 ग्वद्विशाम्भुद्विपाणायः॥तिष्ठतिष्ठतिभावंतो
 देवीमन्यमहासकशः॥६४॥पातितैरशनागाश्च

रसकैरेश्वरमुंचरा ॥ अगाभ्यासाभवमत्रयभा
 मूत्समहारणा ॥ ६५ ॥ शोणितौघामहानघ
 मद्यस्तत्रप्रसक्त्युर्वि ॥ मध्येचाक्ररसेन्यस्यवार
 णासकरवाजिताम् ॥ ६६ ॥ क्षणेनतचाहामेन्य
 मस्कराणांतथांबिका ॥ निन्येक्षयंयथावन्दि
 तृणादाकमहान्वयं ॥ ६७ ॥ सचासिंहोमहानाद
 मुत्सुजन्धृतकेसरः ॥ शरीरेक्योभाराशोणाम
 स्मनिवाविचिन्वति ॥ ६८ ॥ देव्यागणैश्वरेतश्मत्र-

कृतं शुद्धं तथा स्मरं ॥ यथेवांतु सुवुर्देवाः पुण्य
वृष्टिमुचोदिद्वि ॥ ६९ ॥ ॥ इति श्री मार्कंडेय पु
राणे सावर्णिने मन्वंतरे देवी महात्म्ये माहिषास्र
मसैन्यवधो नामाहितीयाः अध्यायः ॥ २ ॥ ॥ क्र
षिकृवाच ॥ १ ॥ निहंत्यमानं तस्मै न्यमवलो-
क्य भद्रास्करः ॥ सैनानां श्रियद्वक्त्रः कोपाद्ययौ गो
क्षुभश्यां विकाम् ॥ २ ॥ स देवी शरवर्षे णववर्ष-
समरे स्करः ॥ यथा मेरुगिरेः शृंगं तोयवर्षे णतो

यत् ॥ ३ ॥ तस्माच्छित्वा ततो देवीं लोलेयैव शशोल्क
 गान् ॥ आज्ञानतु रगान्वा णैर्येता रं चैव वा जिना-
 म् ॥ ४ ॥ चिच्छेत्तत्र यनुः सद्यो व्यजं च तिस्रसमुच्छि-
 तम् ॥ विव्याधैवैव गात्रे बुद्धिन् धनवानमाश्रकौ
 ॥ ५ ॥ साच्छिन्नधन्वा विरथो हताश्वो हतस्मान-
 थिक् ॥ ६ ॥ अथ यथावत तां देवीं रक्वद्भवमथ योऽस्मकम् ॥
 ॥ ७ ॥ सिंहुमा हृदय रक्वद्भनतीक्ष्णा धारं णामूर्धनि ॥
 आज्ञान भुजे सव्ये देवी प्याति वेगवान् ॥ ८ ॥ त

स्याःस्वर्गो भुजं प्राप्य पफाल नृपने दन ॥ ततो
जग्राह शूलं सकोपापादं कणालोचनः ॥ ९१ ॥ चिह्ने
पंचतनयान् सुभद्रकाल्यां महासकरुः ॥ आज्ञयत्य
मानं तेजो श्रीरविबिंबाभिर्वावशात् ॥ ९० ॥ दृष्ट्वा
तदापतच्छूलं देवीशूलममुंचत ॥ तच्छूलं श-
तधा तेन नीतं सच महासकरुः ॥ ९१ ॥ दृते तस्मि-
न्महावीर्ये माहिषस्य च भूपतौ ॥ आजगाम ग-
जारुरुश्चामरश्चिदंशादंनः ॥ ९२ ॥ सोऽपि श-

किंमुमोचाथदेव्यास्तामोबिकाद्रुतम् ॥ हुंकारा
 मिहृतांभूमौपातयामासनिःप्रभाम् ॥ १३ ॥
 मग्नाशक्तिनिपातितां हृस्वाक्कोधसमन्वितः ॥
 चिह्नेपचामरः शूलं बाणैस्तदापि स्माच्छिनत् ॥ १४ ॥
 ततः सिंहः समुत्पद्यगजकुंभांतरस्थितः ॥ बा
 हुयुद्धेन युयुधतेनोच्चैस्त्रिदशा ॥ १५ ॥ यु
 द्ध्यमानौ ततस्तौ तु तस्मान्सागान्महीं गतौ ॥ यु
 युधातेति संरब्धौ प्रहारे रतिदाकृणौ ॥ १६ ॥ त

तोविगाल्लवमुत्पत्त्यानिपत्यचभृगागरिणा॥कर
प्रद्वारेणाशिरश्चामरस्यपृथक्कृतम्॥१७॥उद
ग्रश्चरणेदेव्याशिलावृद्धादिभिर्दृतः॥दंतमुष्टि
तैलैश्चैवकरालश्चानिपातितः॥१८॥देर्वीक्रुद्धा
गादापातैश्चूर्णयाभासश्चोद्धृतम्॥वाक्कलेभि
दिपालेनबाणैस्तान्त्रंतथायकम्॥१९॥उग्रास्य
मुग्रवीर्येचतथैवचमहाहनुम्॥त्रिनेत्रान्त्रि
शूलेनजघानपरमेश्वरणी॥२०॥बिडालस्यासि

नाकायात्पातया माससर्वेशिरः॥ दुर्धरं दुर्मुखं चे
 भौशोरैर्निन्ययमक्षयम् ॥२५॥ एवं संक्षीयमा
 णेतुस्वमेन्यमादिषास्करः॥ मादिषेणस्वरूपेण
 आसया मासतान्गणमन् ॥२६॥ कांश्चिन्नुप्र-
 हारंणरवुरक्षेपस्तथा परान् ॥ लांगूलतादितो
 श्यान्यान् शृंगाभ्यां च विदारितान् ॥२७॥ वेगेन
 कोश्चिद् परान्नादेन फनमणेन च ॥ निश्वासपव
 नेनान्यान्यात्पातया मासमूर्तेल ॥२८॥ निपात्य प्र

मथ्यानीकमभ्यधावतसोऽस्मरुः॥सिंहं हंतुमहा
देव्याः कोपंचक्रेततोऽविका॥२५॥सोऽपि कोपा-
न्महावीर्यः स्वपुंरक्षेणमहीतलः॥शृंगाभ्यां प-
र्वतानुच्चोऽश्वक्षेपचननादृच॥२६॥वेगाक्रम-
णाविक्षेणमहितस्य व्यशीर्यत॥लांगूलेनाहत
श्र्याब्धियः स्लावयामास स सर्वतः॥२७॥धृतशृंगा वि-
भिन्नाश्च स्वंदं रवं दुं ययुर्धनाः॥प्रवासा निल्लास्ताः
ज्ञातशोऽनिघेतुर्न भसोऽचलाः॥२८॥इति क्रोधस-

माध्मातमापतंतं महाकरम् ॥ दृष्ट्वास्माच्चंद्रि
 काकोपंत दृष्ट्वायतदाकरोत् ॥ ३९ ॥ समाप्तिस्वा
 तस्यैव पाशो तं वने च महाकरम् ॥ तस्याजमा-
 द्विषं रूपं सोऽपि बद्धो महाभूधे ॥ ४० ॥ ततः सिं-
 हो भवत्सद्योऽया वनस्यां बिकाशिरः ॥ छिन-
 सितावत्सुकं षः रं वद्ध पाणिगिरदश्रुत ॥ ४१ ॥ तत
 एवाशुपुं कं पदे वीचिच्छेदसायकैः ॥ तं रं वद्ध च-
 मृणास्मार्धततः सोऽभून्महागजः ॥ ४२ ॥ करेण च

महासिंहं तंच कर्षजगर्जन्च ॥ कर्षतश्च कर्षेदेवी प्रव
द्मन्निरुद्धं तत ॥ ३३ ॥ ततो महासरो भूयो माहिष
वपुर्गाम्स्थितः ॥ तथैव ह्योपमया मासं त्रैलोक्यं सचराच
रम् ॥ ३३ ॥ ततः कुद्धा जगन्माता चण्डिका पानमुत्तमं
पयो पुनः पुनश्चैव जहा सा कृणालोचना ॥ ३४ ॥ न नर्द
चास्कुरः सोऽपि बलवीर्यमदोद्धृतः ॥ विषाणाभ्यां च वि
क्षेपचण्डिकां प्रातिभूय गान् ॥ ३५ ॥ सा च तान् प्राहितांस्त
न चूर्णयंती शरोल्करैः ॥ उवाच तं मदोद्धृतमुभ्वरागा

कुलाक्षरम् ॥ ३६ ॥ देव्युवाच ॥ ३७ ॥ गर्जगर्जक्षणां
 मूढमद्युयावाप्तिवाम्यहम् ॥ मयात्वयि हतमेव
 गार्जिष्यत्याश्रुदेवताः ३८ ॥ अशिरुवाच ॥ ३९ ॥
 एवमुक्त्वा समुत्सत्य सा स्मृदातं महास्करम् ॥ पादेना
 क्रम्य कंठे च शूलैर्नैनमताडयत् ॥ ४० ॥ ततः सोऽपि
 पदाक्रान्तस्तथानिजमुखात्ततः ॥ अर्धानि क्राता एवा
 स्मिद्देव्या वीर्येण संवृतः ॥ ४१ ॥ अर्धानि क्राता एवास्मौ
 युद्ध्यमानो महास्करः ॥ तया महासिना देव्या शि

रश्मिन्वाग्निपातितः ॥ ४३ ॥ ततो हा हा कृतं स्वर्धे
दयस्मै न्यननाशाय त् ॥ प्रहर्षे च परं जग्मुः सकला
देवता गणाः ॥ ४३ ॥ तु हुवु स्तां स्करा देवीं सह दिव्ये
र्महर्षिभिः ॥ जगुर्गंधर्वपतयाननृतुश्चाप्सरो ग
णाः ॥ ४४ ॥ ॥ इति श्री मार्कण्डेय पुराणे माहि
षा स्करवधो नाम तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ अरुणिकुवा
१ ॥ शास्त्रादयः स्करगणा निहतं तिवार्ये तस्मिन्दु
रास्मिनि स्कराग्निबले च देव्या ॥ तां तु हुवुः प्राणातिन

म्नाशिरोधरांसावाग्भिः प्रहर्षपुलकोद्भूतचारुदे
 हाः॥२॥ देव्याययाततमिदंजगदात्मशान्तपानिः
 शेषदेवगणशक्तिसमूहभूषा॥तामंबिकामारिव
 लदेवमहर्षिपूज्याभक्त्यानतास्मविदयानुश्रुमा
 निस्मानः॥३॥ यस्याःप्रभावमतुलंभगवाननेतो
 ब्रह्मादरश्चनहिंवर्तेभलंबलंच॥सामंचंडिकारिव
 लज्जगत्परिपालनायनाशाश्चास्फुरन्मयस्यम
 तिकरोतु॥४॥यात्रीःस्वयंस्कृतिनांभवनेष

लक्ष्मीः पापात्मनां कृताधियां हृदयेषु बुद्धिः ॥ अद्वा
सतांकुलजनप्रभवस्य कृष्णतां तान्तास्मपरि
पालय देवि विप्रं ॥ किं वर्णायामत वरुणमाचिं ह
मेतां किंचाति वीर्यमस्मरस्त्रयकारिभूरि ॥ किंचा
हवेषु चरितानि तवाद्भुतानि भूर्भुवेषु देव्यस्मर देवगणा
दिकेषु ॥ ६ ॥ हेतुः समस्तजगतां त्रिगुणापि दोषे न
ज्ञायसे हरिहरादिभिरप्यपारा ॥ सर्वाश्च यास्विक
मिदं जगदंशं भूतमव्याकृता हि परमाप्रकृतिस्व

माद्या ॥ ७ ॥ यस्याः समस्तस्वरनासमुदीरणेन
 सिंप्रयानिसकलेषु मण्डेषु देवि ॥ स्वाहासि वैपितृ
 गणास्य च तृप्तिहेतुरुच्चार्यसे त्वमत एव जनैस्वयान्
 ८ ॥ यामुक्तिहेतुगविचिंत्य महाव्रतात्मभ्यस्य स
 स्तनियतेन्द्रियतत्त्वसारैः ॥ मोक्षार्थिभिर्मुनिभिर्
 स्तसमस्तदोषैर्विद्यासिंसाभगवती परमाहि देवि
 ९ ॥ शब्दास्त्रिकारविमलार्थजुषां निधानमुद्रिथ
 रम्यपदपाववतांच साम्नाम् ॥ देवीत्रयी भगवती

भवभावनायवात्तासि सर्वजगतो परमार्तीहिन्त्री ॥
१०॥ मेघासिदेविविदितास्त्रिलशास्त्रमाशुगुप्ति
दुर्गभवसागरनौरसंगाश्रीः कैटभास्त्रिदयेककृता
ध्रिवासागौरीस्वमेवाशिामौलिकृतप्रतिष्ठा ॥ ११
इषत्सहासममलंपरिपूर्णचंद्रबिंबानुकारिकनका
तमकांतिकांतम् ॥ अल्यदुते प्रहृतमात्तकषातया
पिवक्त्रं विलोक्य सहसामहिषास्करेण ॥ १२ ॥ दृष्ट्वा
तुदेविकुपितं भृशुकीकरालमुद्यच्छशांकमदशा

ॐ विद्यन्मसद्यः॥ प्राणान्मुमोचमहिषस्तदतीवसि
 नैकैर्जीव्यतेहि कुपितानकदर्शनेन ॥१३॥ देवि प्र
 सीदपरमाभवतीमवायसद्यो विनाशायसि कोपव
 नीकुलानि॥ विज्ञानमेतदधुनैव यदङ्गमेतन्मीतं न
 लं सकृदपुलं महिषासकृत्स्य ॥१४॥ ते संमताऽन
 पदेषु यन्नानि तेषां तेषां शान्तिं च न च सीदति यमवर्गः॥
 धन्यास्त एव निभृतात्मज मृत्यदाशायेषां सदाभ्यु
 दयदाभवती प्रसन्ना ॥१५॥ धर्म्याणि देवि सकलानि

सदैवकर्माण्यस्यादृतःप्रतिदिनंस्कृतीकरोति॥
स्वर्गप्रयातिचततोभवतीस्मादास्त्र्योक्तत्रयोपिफ
लदाननुदेवितेन॥१६॥दुर्गेष्मृताहरसिक्सीतिम
शोषजंतोःस्वयैष्मृतामतिमतीवशक्तभांददासि॥
दारिद्र्यादुःखभयहारिणिकास्वदन्यासर्वोपकार
करणायसदाद्रुचिन्ता॥१७॥एभिर्दुर्तेजगदुपैति
स्मरवंतश्चैतेकुर्वन्तुनामनरकायाचिरायपापम्॥सं
ग्राभमृत्स्रमाधिगम्यादिवंप्रयांतुमत्स्वतिनूनमहि

तान्विनिहंसिदेवि ॥ १८ ॥ दृष्ट्वैवाकिं न भवती प्रक
 रोति सस्म सर्वोक्तरानरिषु यत्मा हि णो षि शास्त्रम् ॥
 लोकान्प्रयातु रिपवोऽपि हि शास्त्रपूता इत्यं मातिर्भ
 वति तेष्वपि तेति साध्वी ॥ १९ ॥ इव द्रुप्रभानिकरा वि
 स्फुरणैस्तथाग्रैः शूलाग्रकांतिनिवद्भन दृशोऽस्मरा
 णाम् ॥ यन्नागता विक्लचमंश्रुमादिं दुस्वन्दु योऽग्या
 न्नं न तव विक्लोकयतां तदेतत् ॥ २० ॥ दुर्वृत्तवृत्तशाम
 नं न तव देवि शूलं रूपं तथैतद्विचित्रं चित्यमम तुल्यमन्यैः

वीर्यं च हंतुं तद्देवपराक्रमाणां वैरिष्वपि प्रकटितं
वदयात्स्वयेत्यम् ॥२१॥ केनोपमा भवतु तेस्य परा
क्रमस्य रूपं च शत्रुसयकार्योतिहासिकुत्र ॥ चित्ते
कृपासमरनिधुरतान् च दृष्टास्वये च देविवर देस
वनत्रयोपि ॥२२॥ त्रैलोक्यमेतदस्विकं रिपुनाश
नेन त्रातं स्वयासममरमूर्धनि तेति पदहस्ता ॥ नीतादि
वोरिपुगाणां सयमप्यपास्तमस्माकमुन्मदस्ररा
रिभवन्ममस्ते ॥२३॥ श्रूलेन पाहि नो देवि पाहिं

समद्वेनचां विवेके ॥ घंटास्वनेन नः पादिचापज्यानिःस्व
 नेन च ॥ २४ ॥ प्राच्यां रक्षप्रतीच्यां च चंडिके रक्षद
 क्षिणो ॥ १३ ॥ अत्रामणेनात्मशूलस्य उत्तरस्यां तथे श्वरि
 ॥ २५ ॥ सौम्या निया निरूप्याणि नैलोके विचरति
 ते ॥ या निचात्यंत घोराणि तै रक्ष्मांस्तथा भुवम्
 ॥ २६ ॥ रवद्विशूलगदादी निया निचास्त्राणि तै विवेके ॥
 कर पद्धवसंगी नि तै रक्ष्मान् रक्षस्वर्तः ॥ २७ ॥ अ
 षिक्रवाच ॥ २८ ॥ एवं रक्ततास्रै र्दिव्यैः कुक्कुभैर्नद

नोद्भवैः॥ अर्चिताजगतां धान्नीतथागंधानुलेपनैः॥
२९॥ भक्त्या समसेतस्त्रिदशो दिव्यैर्धूपैः स्रग्धूपिता॥
प्राह प्रसादस्रग्मुखी समस्तान्प्रातान्कशान् ॥३०॥
देव्युवाच ॥ ३१॥ त्रियतां त्रिदशाः सर्वे यदस्मत्तोषि
वां छितम् ॥ ३२॥ देवा ऊवाचुः ॥ ३३॥ भगवत्याहु
तं सर्वना किंचिदवाशिष्यते ॥ ३४॥ यतयं निदूतः श
नुरस्माकं माहिषा स्फुरः ॥ यदि चापि वशो देयस्त्व
यास्माकं महेश्वरि ॥ ३५॥ संस्मृता संस्मृता त्वं नो हिंसेथाः

परमापदः॥ यश्च मर्त्यस्तवैरेभिस्त्वांस्तोष्यत्यम
 लानने॥३६॥ तस्याचित्तद्विवैवैर्यनदारादिस्म
 पदाम्॥ वृद्धयेस्मत्प्रपन्नास्वमेवेथाः सर्वदां नि
 के॥३७॥ ऋषिकृवाच॥ ३८॥ इति प्रसादिता देव
 र्जगतीर्थतथात्मनः॥ तथेत्यत्कत्काभद्रकालीबभू-
 वां तर्हि तानूप॥३९॥ इत्येतत्कथितं भूपसंभूता
 मायथापुरा॥ देवी देवशरीरेभ्योजगन्नयद्विते
 षिणी॥४०॥ पुनश्च गौरी देहात्मा समुद्रनायथा

भवत् ॥ वंधाय दुष्टैर्देत्यानां तथा शक्रं क्षान्ति शक्रं भयोः
४१ ॥ रक्षणा यच्च लोकानां देवानामुपकारिणी ॥
तच्छृणुष्व भयान् देव्यानां यथावत्कथयामि ते ॥ ४२
॥ इति श्रीभार्गवपुराणे देवीमाहात्म्ये शक्रादि-
स्मृतिर्नाम चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ अग्निषिरुवाच ॥
१ ॥ पुरा शक्रं क्षान्ति शक्रं क्षाभ्यामभस्रराक्ष्यां शचीपतेः
त्रैलोक्यं यज्ञभागाश्च हृतामदबलाश्च यातु ॥ २ ॥ ता
वैवस्मूर्यतां तद्वदधिकारं तथैदवम् ॥ कौबेर

मययाभ्येचचक्रातेवरुणास्थच ॥३॥ तावेचपव
 नार्धेचचक्रपूर्वाब्धिकर्मच ॥ ततोदेवाविनिर्धृताक्रम
 हराज्याः पराजिताः ॥४॥ हृताधिका राशिर्यदशा
 स्ताभ्यां सर्वे निराकृताः ॥ महाभूराभ्यां तां देवा
 संस्मरंत्यपराजिताम् ॥५॥ तयास्माकं वरोदतो
 यथापल्लकस्मृतास्वलाः ॥ अवतांनाशायिव्यामि
 तल्लेखणा सरमापदः ॥६॥ इति कृत्वा मातिं देवा हि
 मवं तं नरो ववरम् ॥ अग्निस्मन्नततो देवीं विष्णुमा-

यां प्रतुष्टुः ॥ ७ ॥ देवा ऊचुः ॥ ८ ॥ नमो देव्यै म
हा देव्यै शिवायै नमः ॥ नमः प्रकृत्यै माद्रायै नि
यताः प्रणताः स्मताम् ॥ ९ ॥ रौद्रायै नमो नित्यायै
गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ॥ ज्योत्स्नायै चंद्रकृपिण्यै रु
खायै नमः ॥ १० ॥ कल्याण्यै प्रणता मूर्धन्यै सि
द्ध्यै कूर्म्यै नमो नमः ॥ नैर्ऋत्यै भूभृतां लक्ष्म्यै शर्वा
ण्यै तेनमो नमः ॥ ११ ॥ दुर्गायै दुर्गापात्रायै सात्रायै स
र्वकारिण्यै ॥ नव्यायै तथैव कृष्णायै धूम्रायै नमः ॥

नमः॥११२॥ अति सौम्यातिगोद्रायै न तारास्तस्यै नमो
 नमः॥ नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः॥११३
 या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति शब्दिता ॥ नमस्त
 स्यै॥११४॥ नमस्तस्यै॥११५॥ नमस्तस्यै नमो नमः॥११६
 या देवी सर्वभूतेषु चेतने तया भिधीयते ॥ नमस्तस्यै॥
 ॥११७॥ या देवी० बुद्धिरूपेणासंस्थिता ॥ नमस्त०२२
 या देवी० निद्रारूप० नमस्त०॥२५॥ या देवी० क्षुधा०
 नमस्तस्यै॥२६॥ या देवी० छाया रूप०॥ नमस्त०॥२७

यादेवी० शान्तिकरु०॥ नमस्त०॥ ३४॥ यादेवी० तृष्णा
रु०॥ नमस्त०॥ ३७॥ यादे० क्षांतिकरु०॥ नमस्त०॥ ४०
यादे० जाति०॥ नमस्त०॥ ४३॥ यादे० लज्जाकरु० नम०
४६॥ यादे० शांति० नम०॥ ४९॥ यादे० अद्भुतकरु०॥
नमस्त०॥ ५२॥ यादे० कांतिकरु० नमस्त०॥ ५५॥ यादे०
लक्ष्मीकरु० नम०॥ ५८॥ यादे० वृत्तिकरु० नम०॥ ६१
यादे० स्मृतिकरु० नमस्त०॥ ६४॥ यादे० दयाकरु० नम०
६७॥ यादे० मुष्टिकरु० नम०॥ ७०॥ यादे० मातृकरु० नम०

७३॥ यादे० भोतिरू० नमस्त० ॥ ७६॥ इन्द्रियाणा
 माधिष्ठान्नीभूतानां चास्वले बुधा ॥ भूतेषु सलतंत
 स्यैव्यास्यै देव्यै नमो नमः ॥ ७७॥ चितिरूपेण या क
 रून्मेतद्व्याप्य स्थिता जगत् ॥ नमस्त० ॥ ८०॥ स्फ
 ता स्फुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात्तथा स्फुरंदेणादिनेषु मे
 विता ॥ करोतु स्मानः शक्रमहं पुरीश्वरी शक्रमा निभद्रा
 ण्या भिहंतु चापदः ॥ ८१॥ यास्मां प्रतंचोद्धत देव्यता
 पितैरुस्माभिरीशान् च स्फुरैर्नमस्यते ॥ याचन्ममृता

तत्क्षणाभेवहंतिनः स वापदोभक्तिविनम्रमूर्तिभिः
८२॥ अक्षिरुवाच॥ ८३॥ एवंस्तवादिद्युक्तानां दे
वानां तत्र पार्वती ॥ स्नातुं भक्त्या ययौ तोयं जान्हव्या
नृप नंदन ॥ ८४॥ सा ब्रवीत्तान्मकरान्कफन् भवद्भिः
स्फुर्यते त्रिका ॥ शरीरकोशात् श्वास्याः समुद्रता
ब्रवीन्च्छिवा ॥ ८५॥ स्तोत्रं भूमेतच्छ्रियते शतं भूदेव्य
भिराकृतैः ॥ देवैः समपक्षैः समरे निशतं केन मराजितैः
८६॥ शरीरकोशाद्यन्तस्थाः पार्वत्यानिःसृतां वि

का ॥ कौशिकीति स मस्तु पुनतोलोके पुगीयते ॥ ८७
 तस्यां विनिर्गतायां तु कृष्णा भूस्मापि पार्वती ॥
 कालिकेति स भारव्याना हिमाचलकृताश्रया ८८
 तनो विवकां परं रूपं विभ्राणां सक मनोहरम् ॥ ८९
 शी चंडो मुंडश्च भृत्यौ शक्रं भानिशंक्रयोः ॥ ९० ॥ ता
 भ्यां शंक्रमायचारव्याना सा त विस्क मनोहरा ॥ का
 व्यास्तेरुणी महाराज भासयंती हिमाचलम् ॥ ९०
 नैव तादृक् कचिद् पंदुरंकेन चिदुतमम् ॥ ज्ञायता

काप्यसौ देवी गृह्यतां चामरं च ॥ ९१ ॥ रुचीरलभति
चार्वंगीद्योगयन्ती दिशास्त्रिधा ॥ स्मानुतिष्ठति दे
द्वेन्द्रतां प्रवान्दुम हति ॥ ९२ ॥ यानि रत्ना निम
णयोगजाश्वादीनि वै प्रभो ॥ त्रैलोक्ये तु समस्ता
नि स्मां प्रपन्ति ते गृहे ॥ ९३ ॥ ऐरावतः समानी
तो गज रत्नं पुरं दरात् ॥ पारिजातमरुश्चायं तथै
वोच्चैः प्रवाहयः ॥ ९४ ॥ विमानं हंसं संयुक्तमेतानि
ष्ठानि ते गणो ॥ रत्नमूलमिदानीं यदासीद्वधमोक्षु

तम् ॥ १५ ॥ निधिरेषमहापद्मः समानीतोयनेश्व
 रात् ॥ किंजाल्किनीं ददौ चाब्धिर्मोलाभम्लानपंक
 जाम् ॥ १६ ॥ छत्रं ते वारुणं गेहं काचन रुद्रावितिष्ठ
 ति ॥ तथायं स्यन्दनवरो यः पुरास्मीदभ्रजापते ॥ १७
 मृत्योर्कल्कातिदानाममशक्तिरीशस्वयाद्दत्ता ॥ पा
 दः सलिलराजस्य भ्रानुस्तव परिग्रहे ॥ १८ ॥ नि
 शंभस्माब्धिजाताश्च समस्ता रत्नजातयः ॥ व
 न्दिरपि ददौ तुभ्यमाग्निं शौचं च वाससी ॥ १९ ॥ एवं

दैत्यैद्रुत्तानि समस्तान्याहृतानि ते ॥ स्त्रीरत्नमेवा
कल्याणीत्वया कस्मान्न गृह्यते ॥ १०० ॥ ऋषिरु
वाच ॥ १०१ ॥ निशाम्येति वचः शंभुः सतदा चंड
मुंडयोः ॥ प्रेषया मासमृग्रीवं दूतं देव्या महास्कर
म् ॥ २ ॥ इति चेति च वक्तव्या सागत्वा वचनान्मम
यथा चाभ्येति संप्रीत्या तथा कार्यं त्वया लघु ॥ ३
सतत्र गत्वा यत्रास्ते शैलो दृशेति शोभने ॥ स देवी
तौ ततः प्राहृष्ट्वां मधुरया गिरा ॥ ४ ॥ दूत उवाच

५॥ देवि देत्येवमरुः शं भक्तैर्लोके परमेष्ठवरः ॥ दूतो
 हंप्रेषितस्तेन त्वत्सकाशा मिहागतः ॥ ६॥ अव्याह
 ताश्चः सर्वास्मयः सदा देवयोनिसु ॥ निर्जितास्वि
 लदेत्यारिः समयदा हृष्टृणेष्वनत् ॥ ७॥ समन्त्रलो
 क्यमास्विलंभमदेवावशानुगाः यत्तस्मागानहंम
 र्वा नुपाश्चा मिपृथक् पृथक् ॥ ८॥ त्रैलोक्ये वर
 त्मानि मम वक्ष्याम्यशेषतः ॥ तथैव गजगर्जनं च ह
 वादेवं दवाहनम् ॥ ९॥ क्षीरोदमथ नोद्धृतमश्व

रत्नं ममामरैः ॥ ३३ ॥ उच्चैः श्रवसमं दं गत्वा णि पत्य सम
पितम् ॥ ११० ॥ यानि चान्यानि देवेषु गंधर्वैः पूरगेषु
च ॥ रत्नभूतानि भूतानि तानि मय्येव शोभने-
॥ १११ ॥ रुद्रिरत्नभूतां त्वां देविलोके मन्या महव
यम् ॥ सान्त्वमस्मानुपागच्छयतो रत्नकजो व
यम् ॥ ११२ ॥ मां वाममानुजं वापि निशंकं भूमिक वि
क्रमम् ॥ भजस्व चंचला पांगी रत्नभूता मि वै य
तः ॥ ११३ ॥ परमैश्वर्यमतुलं प्राप्स्यसे मत्पारिग्र

हात् ॥ एत दुह्यासमालोच्य मत्स्यं ग्रहतां ब्रज
 १४ ॥ अषिकवाच ॥ १५ ॥ इत्युक्तामातदा देवी गं
 भीरांतः स्मिता जगौ ॥ दुर्गा भवती भद्राय ये दे
 धार्य ते जगत् ॥ १६ ॥ श्री देव्युवाच ॥ १७ ॥ सत्यमु
 कं स्वयानात्र मिथ्या किंचित्स्वयोदितम् ॥ त्रैलोक्या
 धिपातिः शक्रं भो निशं भश्चापिता दृशाः ॥ १८ ॥ किं
 त्वत्र यस्मातिज्ञातं मिथ्या तन्क्रियते कथम् ॥ श्रूय
 तामस्य बुद्धिं स्वास्मिन्निज्ञाया कृता पुरा ॥ १९ ॥ यो

मांजयातिसंश्रामेयोमेदर्पव्यपोहति॥ योमेप्रति
बलोलोकेसमेसर्त्ताभाविष्यति॥२०॥ तदागच्छतु
शंभोत्रनिशंकभोवामहास्करः॥ भोजित्वाकिंचिरे
णान्नपाणिगृण्हातुमेलयु॥२१॥ दूतउवाच॥२२
अवालिसासिमैवंस्वदेविब्रूहिममाग्रतः॥ त्रैलोक्य
मेयकः पुमान् स्तष्टुर्दग्धशंभानिशंकभयोः॥२३॥ अ
न्येषामपिदैत्यानांसर्वदेवानवैशुधि॥ तिष्ठंतिसं
मुखेदेवि किंपुनः स्वस्त्वमेकिका॥२४॥ इंद्रद्याः

सकलादेवास्तस्यैषानसंयुगे ॥ शंभादीनांक
 धंतेषांस्त्रीप्रयास्यासिंसंमुखम् ॥ २५ ॥ सास्वंग
 छमयेवोक्ता पाश्वर्शंस्तानिशंभयोः ॥ केशाक
 र्षणानिर्धूतगौरवामागमिष्यसि ॥ २६ ॥ देव्युवा०
 २७ ॥ एवमेतद्वल्लोशंभोनिशंभश्चातिवीर्यवा
 न् ॥ किंकरीमिप्रतिज्ञामेयदनालोचितापुरा २८
 सत्संगच्छमयोक्तंनेयेदेतस्सर्वमादृतः ॥ तदाच
 द्वाकर्तुंद्रायसचयुक्तंकरीगुयत् ॥ २९ ॥ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे देवीदूतसंवादानामपंच
मोऽध्यायः ५ ॥ अरुषिकुवाच ॥ १ ॥ इत्याकर्ण्य
वचो देव्याः सदूतोमर्षपूर्वितः ॥ समाचष्टसमाग
म्यदैत्यराजान्याविस्मयात् ॥ २ ॥ तस्य दूतस्य तद्वा
क्यमाकर्ण्योमकरादृततः ॥ मन्त्रोद्यः प्राह दैत्या
नामाधिपं धूर्ध्वलोचनम् ॥ ३ ॥ हे धूर्ध्वलोचना
शस्त्रं स्वसैन्यपरिवारितः ॥ तामानय बलाद्दृष्ट्वा
केशाकर्षणाविच्छ्लाम् ॥ ४ ॥ तत्पारित्राणादक्

त्रिधा दिवोत्तिष्ठते परः ॥ स ह तव्यो भरो वापि य
 क्षो गंधर्व एव वा ॥ ५ ॥ अरिषिकवाच ॥ ६ ॥ तेनाद
 सस्तनः शीघ्रं सदैव सोऽयं भ्रूलोचनः ॥ वृतः षष्ठा
 सहस्राणां भक्त्या दुतं ययौ ॥ ७ ॥ सह ह्युता
 ततो देवीं गुहिना च लसंस्थिताम् ॥ जगादोर्ध्वः
 प्रयाद्रीति मूलं शंभो निशंकं भयौः ॥ ८ ॥ न च रूपा
 द्याद्यभवती मद्रतारमुपैष्यति ॥ ततो बलान्न
 याभ्येषके शाकवर्षणा विवर्द्धिताम् ॥ ९ ॥ देव्युवा ॥ १०

दैत्यैश्वरेणाप्राप्तो बलवान्बल संवृतः ॥ बलान्मय
स्मि मा मेवंततः किंते करोम्यहम् ॥ ११॥ अषिरुवा
१२॥ इत्युक्तः ॥ सोभ्यधावन्तामसकरो धूमलोच्चनः ॥
हंकारेणैव तं मस्मसाचकारो विवकाततः ॥ १३॥ अ
थ कुर्वं महासैन्य मसकपाणां तथो विवका ॥ ववर्षसा
यैकेऽस्तीदृशोस्तथाशक्ति परश्च वधैः ॥ १४॥ ततोऽपु
न मरुतः कोपात्कृत्वानादं कर्मैरवम् ॥ पपाताक
रु संनारायांसि हो देव्याः स्ववाहनः ॥ १५॥ कांश्चित्क

रं प्रहारे णा देत्यानास्येन चापशान् ॥ ९५ ॥ आक्रांत्या चाय
 रेणान्यान्सजयानमहास्रगान् ॥ ९६ ॥ केषां चि
 त्प्राटया मास नरैवः कोष्ठा नि के सरी ॥ तथा तल प्रहा
 रेण शिखां सिक्तेन वान्पृथक् ॥ ९७ ॥ विच्छिन्न बाहु
 शिरसः कृतास्तेन तथा परे ॥ पथौ च कथिरं कोष्ठा
 दन्येषां सुत के सरः ॥ ९८ ॥ क्षणेन तद्दलं सर्व क्षयं नी
 तं महात्मना ॥ तेन के सरि णा देव्या वा दनेनाति को-
 पिना ॥ ९९ ॥ शुत्वा तम स्रग् देव्या निहतं धूमलोच्च

नम् ॥ बलं च क्षयि नं क्लृप्तं देवी केसरिणा ततः ॥
२० ॥ चुको पटल्या धिपतिः शक्रमः प्रस्फुरिता धरः ॥
आज्ञापया मास च तौ चंडमुडौ महाकरौ ॥ २१ ॥
दे चंड दे मुंड बलं बहुभिः परिवारितौ ॥ तत्र गच्छ
तगत्वा च मास मानीयतां लघु ॥ २२ ॥ केशोष्णकथ
बन्धावाय दिवः संशयो युधि ॥ तदा शोषासु र्ध्वं स
र्वरसैर्विनिहन्व्यताम् ॥ २३ ॥ तस्यां हतायां दुष्टा
यां सैर्देवविनिपातिते ॥ शीघ्रभागम्यतां बन्धा

गृहीत्वा तामथोर्विको ॥ २४ ॥ ॥ इति श्री मार्कंडे
 यपुराणे साधुमन्त्रलोचनवधः षष्ठोऽध्यायः ॥ ६
 ऋषिकृत्वा च ॥ १ ॥ आज्ञा सास्ते ततो देत्याश्चंद्रमुंड
 पुरोगमाः ॥ चतुरंगबलोपेता ययुरभ्युद्यता य
 धाः ॥ २ ॥ दहश्चकस्ते ततो देवीभिषद्धाभाव्यवास्थि
 ताम् ॥ ३ ॥ सिंहस्थोपातिशौलेद्रुंगेमहति कान्चने ॥
 ३ ॥ ते हस्वातांसमादातुमुद्यमंचकुकद्यताः ॥
 आकृष्टचापासिधरास्तथान्येतत्समीपगाः ॥

४॥ ततः कोपंचकारोच्चैरं विकातानरीन्याति ॥ को
पेनचास्यावदनें मणीवर्णमभूत्तदा ॥ ५॥ अमुकुटी
कुटिलात्मस्याललाटफलकाद्रुतम् ॥ कालीक
गालवदनाविनिष्क्रांतामिपाशिनी ॥ ६॥ विवि
न्नवदंगाद्यशानरमाल्याविभूषणा ॥ इति पञ्चमप
रिधानाश्च कर्मावसातिभैरवा ॥ ७॥ अतिविरा
रवदनाजिह्वाललनभीषणा ॥ निमसारक्तन
यनानादापूर्णितादिङ्मुखा ॥ ८॥ सार्वगेनाभिप

तिमाद्यानयंतीमहाभूतान् ॥ सैन्यतन्मकराशीणा
 मभक्षयततद्दलम् ॥ ९८ ॥ पाषिणीग्राहंकुशाग्राही
 योधयंतासमन्वितान् ॥ समादायेकहस्तेनमुग्ध
 चिक्षेपवारुणान् ॥ ९९ ॥ तथैवयोधंतुरगौरथंभा
 राद्यिनासह ॥ निक्षिप्यवक्त्रेदशनैश्चर्वयंत्यति
 भैरवम् ॥ १०० ॥ एकंजग्राहकेशेषुग्रीवायामथचा
 परम् ॥ पादेनाक्रम्यचैवान्यमुरसान्यमपोथय
 त् ॥ १०१ ॥ तैर्मुक्तानिचशक्राणिमहाक्राणितथा

स्रुतैः ॥ मुरवेनजग्राहकषादशनेर्मथितान्यापि ॥
१३ ॥ बालिनांतद्वलंसर्वभस्कराणांतथात्मनाम् ॥
ममदोषद्वयचान्यानन्याश्वाताडयन्तथा ॥ १४ ॥
आसिनानिहृताः केचिल्लेकिचिल्लवद्वांगताडिताऽजगु
र्विनाशमस्करादंताग्नाभिहृतास्तथा ॥ १५ ॥ ए
णेनतद्वलंसर्वभस्कराणांनिपातितम् ॥ १६ ॥
चंडोभिदुद्रावतांकालीमतिभीषणाम् ॥ १६ ॥
शरवर्षे महाभीमैर्भीमाक्ष्मिणां महास्करः ॥ १७ ॥

दयाभासचक्रेअमुंडक्षिसेःसहस्रशः॥१७॥

तानिचक्रापथनेकानिविशमानानितन्मैश्वम् ॥

बभूवुथार्कविंवानिस्फबहुनिवनोदग्म् ॥१८॥

ततोऽजहासातिकृषाप्तिमंभैरवनादिनी ॥काली

कशालवन्क्रांतदुर्दशदिशानोज्ज्वला ॥१९॥उत्था

यचमहासिंहदेवीचंडमथावत ॥गृहीत्वाचास्य

केशेषुशिरस्मेनासिनास्त्विनत् ॥२०॥अथमुंडो

भयथावतांदृष्ट्वाचंडोनिपातितम् ॥तमप्यपात

यद्गुमौ सारवद्गौ सिहतं रुषा ॥२१॥ हतशेषंततः
मैन्यं दुह्वाचंडनिपातितम् ॥ मुंडचक्रमहावीर्ये
दिशो भजे भयागुरम् ॥२२॥ शिरश्चंडस्य कालो
चगृहीत्वा मुंडमेव च ॥ ग्राहप्रचंडादुह्वासामि
श्रमभ्येत्यचंडिकाम् ॥२३॥ मया तवाचो पदतो
चंडमुडौ महापथम् ॥ सुहृद्यज्ञे स्वयं यज्ञं भो निशंभं
च हनिष्यामि ॥२४॥ कृषिकृषा च ॥२५॥ तावानी-
नौ मतो दुह्वाचंडमुडौ महाभक्तौ ॥ उवाच कालो-

कल्याणील्लितं चंडिकावचना ॥ २६ ॥ यस्माच्चंडेन
 मुडंचगृहीत्वा त्वमुपागता ॥ चा मुंडेनिततो लोके
 गव्याता देवि भविष्यासि ॥ २७ ॥ ॥ इति श्रीमार्क
 ड्यपुत्राणे० देवीम० चंड मुंडवधोनामसप्तमोऽ
 ध्यायः ॥ २७ ॥ ॥ अरिषिरुवाच ॥ १ ॥ चंडे च निह
 ते देवे मुंडे चा विनिपातिते ॥ बहुलेषु च सैन्येषु ह
 रिते तेषु सैरुष्वरुः ॥ २ ॥ ततः कोपपराधीनचेताः
 शंभः प्रतापवान् ॥ ३ ॥ द्योगं सर्वसैन्यानां दद्या

नामादिदेशह ॥ ३ ॥ अद्यमवर्षलक्ष्म्याः षडुशी
तिरुदायुधाः ॥ केवूनांचतुराशीतिनिर्योतुस्व
बलवृत्ताः ॥ ४ ॥ कोटिवीर्याणि पंचाशदस्तराणा
कुलानिव ॥ शतंकुलानिधौ भ्राणानिर्गच्छतु म
माज्ञया ॥ ५ ॥ कालिका दुर्द्धदा मौर्याः कालकेया
स्तथा स्तराः ॥ युद्धाय सज्जानिर्योतु आज्ञया त्व
रितामम ॥ ६ ॥ इत्याज्ञप्या स्तरपातिः शक्रमोमै
रवशासनः ॥ निजगामममदासैन्यसहस्रैर्वहुभि

र्वृतः॥७॥ आयातंचंडिकादृष्ट्वा तत्सैन्यमातिशयी
 षणम्॥ ज्यास्वनेः पूरया मास्यरणीगगनां तसम्
 ८॥ ततः सिंहो महा नादमतीव कृतवा न्मृप॥ घं
 दास्वनेन तं नादमो विक्रान् चोपबृंहयत्॥ ९॥ धनु
 र्या सिंहं दृष्ट्वा नादापूरितदिङ्मुखः॥ निनाद
 र्मीषणैः कालाजिग्ये विक्रान्तिमानना ॥ १०॥ त
 न्निनादमुपश्रुत्य देत्यसैन्येऽभ्यतुर्दिशम्॥ देवी
 सिंहं स्मृत्वा काली स्मरोषैः परिवारिताः॥ ११॥ -

एतास्मिन्नंतरे सूपविनाशायायसकरिद्विषाम् ॥ १८ ॥
वायामरसिंहानामातिवीर्यबलान्विताः ॥ १९ ॥
ब्रह्मेशगुहविष्णोर्नातथेन्द्रस्यचशाक्तयः ॥ शरीरे
भ्याविविक्कम्यतद्दुर्पेष्वादिकाययुः ॥ २० ॥ यस्य
देवस्ययद्दुर्पंयथासुषणावाहनम् ॥ तद्देवहि
तच्छक्तिरसुषान्योद्भुमाययौ ॥ २१ ॥ हंसयुक्त
विमानायेसाक्षसूत्रकमंडलुः ॥ आयाताब्रह्मणः
शक्तिर्ब्रह्माणीत्याभिधीयते ॥ २२ ॥ माहेश्वरी

वृषारूढाभिर्भुलवरधारिणी ॥ महाहिबलाया प्रा-
 स्ता चंद्ररेखा विष्णुषणा ॥ १६ ॥ कौमारी शक्ति ह-
 स्तान्च मयूरवरवाहना ॥ यौलुमभ्याय यौदैत्याने
 विकारां हंरूपिणी ॥ १७ ॥ तथैव वैष्णवी शक्तिर्ग
 रुडोपरि संस्थिता ॥ शंखचक्रगदाशार्ङ्ग-स्वङ्ग
 हस्ताभ्युपाययो ॥ १८ ॥ यत्तवाग्राहमण्डलं कृप
 या विभक्तोदरे ॥ शक्तिः साप्याय यौतत्र वाशहो
 विभक्तोत्तनुम् ॥ १९ ॥ नारासिंहीनासिं हस्या विभ

तीस्रदृशंवपुः॥ प्रासातत्रसराक्षेपाक्षिमनक्षेत्र
संदृतिः॥२७॥ वज्रहस्तातथैर्वेदीगजराजोपरि
स्थिता ॥ प्रासासहस्त्रनयनायथाशक्रस्तथैवसा
॥२८॥ ततःपरिवृतस्माभिशिशानोदेवशक्तिभिः॥
हन्यंतामस्कशःशीघ्रंममपीत्याहचंडिकाम्॥२९॥
ततोदेवीशरीरानुविनिष्क्रान्तातिभीषणा॥ चंडि
काशक्तियस्युग्राशिवाश्रतनिनादिनी॥३०॥ सा
चाहर्चस्त्रजटिलस्त्रीशानमपराजिता॥ दूतत्वंग

स्तु भगवन्पार्श्वेशं भक्तेशं भक्तेशं ॥२४॥ ब्रूहि
 शं भक्तेशं भक्तेशं भक्तेशं भक्तेशं ॥ ये चान्येदा
 नवास्तत्र शुद्धाय समुपस्थिताः ॥२५॥ त्रैलोक्य-
 मिद्रोलभतां देवाः संतुहविर्भक्तजः ॥ यूयं प्रयात
 पातालं यादिज्जीवितुमिच्छथ ॥२६॥ बलावल्लभा
 दशचेद्रवंतो युद्धकाक्षिणाः ॥ तदा गच्छतु त्वयं
 तुमाच्छिवाः पिशितेन वः ॥२७॥ ततो निरयुक्ता दौ
 र्येन तया देव्या शिवः स्वयम् ॥ शिवदूर्तीति लोके

स्मिंस्ततः सारख्याति भागता ॥२८॥ तेषि शुल्वावचो
देव्याः शर्वाख्यातं महाकराः ॥ अमर्षा पूरिताज
गुर्यत्र कात्यायनो स्थिता ॥२९॥ त तः प्रथममे
वाग्नेयारशास्तथो हिवृष्टिभिः ॥ ववर्षुर्कृत्तामर्षास्तो
देवीममरायः ॥३०॥ सा च तान्मर्हि तान्वाणा न्शूल
चक्रपरश्वधान् ॥ चिच्छेद लीलया ध्मात यनुमु
क्तेर्महेश्विभिः ॥३१॥ तस्य गतस्तथा कालीशूलपा
तविदारिता च ॥ स्वर्दागपो स्थितांश्चारीन्कुर्वतीव्य

चरत्तदा ॥ ३३ ॥ कमंडलुमलाक्षेपहृत्तवीर्यान्तह-
 नोजसम् ॥ ब्रह्माणीचाकरोच्छन्नैर्नयेनस्माथाव-
 त्ति ॥ ३३ ॥ माहेश्वरीत्रिशूलनतथाचक्रैणवैष्णवी-
 देव्यान्जघानकौमारीतथाशक्त्यातितकोपना ॥
 ३४ ॥ ऐन्द्रीकुलिशापातेनशतशोदैत्यदानवाः ॥ पे-
 तुर्विदारिताः पृथ्व्यांरुधिरौघप्रवर्षिणः ॥ ३५ ॥
 तुन्दप्रहारविध्वक्तादंष्ट्राग्रक्षतवक्षसः ॥ वशाद्भूमौ
 स्यान्त्यपतन्श्चक्रैणचविदारिताः ॥ ३६ ॥ नरैर्विदिदा

प्रिताञ्चान्याभक्षयंतीमहासकरान् ॥ नारासिंही
चचाराजोनादापूर्णदिगंतरा ॥ ३७ ॥ चंडादुहामै
रसकराः शिवदूत्याभिदूषिताः ॥ पेतुः पृथिव्यां पति
तांस्तोश्चरवादाथस्मात्तदा ॥ ३८ ॥ इति मातृगणं कु
हं मर्दयंतं महासकरान् ॥ हस्वाक्युपायैर्विविधैर्नै
शकृद्वागिसेनिकाः ॥ ३९ ॥ पलायनपराभूदस्वादत्या
न्मातृगणार्दितान् ॥ योऽहमभ्याययौकः क्षोभक
बीजो महासकरः ॥ ४० ॥ रक्तबिंदुर्यदाभूभोपगतस्य

मयशरीरतः॥समुत्पततिमेदिन्यास्तत्प्रभाणस्तदा
 स्मरः॥४१॥युयुधेसगदापाणिरिंद्रशक्त्यामहा
 स्मरः॥ततश्चैदीस्ववज्रपाशक्तबीजमताडयत्॥
 ४२॥कुलिशेनाहतस्याशक्तस्यस्कस्त्रावधोणित
 म्॥समुत्पन्नतोयोद्यास्तद्पास्तपराक्रमः॥
 ४३॥यावंतःपतितस्तस्यशरीराद्रक्तबिंदवः॥ता
 वंतःपुरुषाजानास्तद्दीर्यबलविक्रमाः॥४४॥ते
 चापियुयुधस्तत्रपुरुषाशक्तसंभवाः॥समंभान्

भिवत्कयशस्त्रपातातिस्त्रीषणाम् ॥ ४५ ॥ पुनश्च
कञ्चपानेनस्नतमस्यशिरोयदा ॥ ववाहरत्कपुरु
षास्नतोज्जाताः सहस्रशः ॥ ४६ ॥ वैष्णवीसमभरेचै
नंचक्रेणाभिजयानह ॥ गदयाताडयामास ए
दीनमसकरेश्वरम् ॥ ४७ ॥ वैष्णवीचक्रभिन्नस्य
रुधिररुन्नावसंभवे ॥ सहस्रशोजगद्व्यासंतत्समा
णैर्महामकरैः ॥ ४८ ॥ शान्त्याजयानकौमारीवारा
हीचतथासिना ॥ माहेश्वरीत्रिशूलनरकबीजे

महास्करम् ॥ ४९ ॥ सच्चपिगाद्यादित्यः सर्वोऽवा
 हनरपृथक् ॥ मातृः कोपसमाविष्टोरक्तबीजो महा
 स्करः ॥ ५० ॥ तस्याहंतस्य बहुधाधास्तिशूलदिशि
 भुवि ॥ पपातयो वैरक्तो यस्मैनासन्नशान्तशोऽस्मत् ॥
 ५१ ॥ तैश्चास्करास्तृक् संभूते रस्करैः सकलं जग
 त् ॥ व्यासमासीन्नतो देवाः स यमाजमुकृतमम् ॥
 ५२ ॥ तान्विषण्णान्करान्दृष्ट्वा चोडिका प्रादुसत्
 रा ॥ इवाच काली चामुंडे विस्तीर्णो वद नंकुक् ॥ -

५३॥ मच्छरूपपातसंभूतानुरक्तविदून्महासकरा
नृ॥ रक्तविंदोः प्रतीच्छलंवक्त्रेणानेनवेगिना ५४
भक्षयंतीचरुणोत्पदुत्पन्नान्महासकरानृ॥ एवमे
षः क्षयंदेत्यः क्षीणारक्तेगामिष्यति ॥ ५५॥ साक्ष्य
माणास्त्वयान्चोन्नानचोत्पत्त्यतिचापरे ॥ इत्यक-
स्मात्तांततोदेवीश्वलेनाभिजघानतम् ॥ ५६॥ मुरवे
मकालिजगृहेरुक्तेबीजस्यशोणितम् ॥ ततोभावा
जधानाथगादयातम्रचंडिकाम् ॥ ५७॥ नचास्या

वेदनांचक्रेगादापातोत्पिकामपि ॥ तस्याहृतस्यदे
 हानुबहुसकस्मावशोणितम् ॥ ५८ ॥ यतस्ततस्तद्ध-
 क्रेणान्चामुंडासंप्रतीच्छति ॥ सुस्व समुद्रतायेस्या
 वस्केपातान्महाकराः ॥ ५९ ॥ तांश्चस्वादायचामुंडा
 पपौतस्यचशोणितम् ॥ देवीशूलेनक्वज्जवाणोयस्मि
 मिन्नृष्टिभिः ॥ ६० ॥ जयानरकबीजंनंचामुंडापी
 तशोणितं ॥ सप्रपातमहीष्टष्टेशास्त्रसंघसमा
 हृतः ६१ ॥ नीरकश्चमहीपालरक्तबीजोमहाक

नः॥ ततस्ते हर्षमपुल्लमवापुस्त्रिदशानृप ॥ ६२
तेषां मातृगणो जातो ननर्ता सुद्धम दोद्धतः ॥ ६३
इति श्रीमार्कण्डेयं रक्तबीजवधो नामाष्टमोऽध्या-
यः ॥ ८ ॥ ॥ राज्ञो वाच ॥ १ ॥ विचित्रमिदमा-
ख्यातं भगवन् भवतामम ॥ देव्याश्चरितमाहा-
त्यं रक्तबीजवधाश्चितम् ॥ २ ॥ मूर्यश्चैच्छाभ्यहं
श्रोतुं रक्तबीजे निपातिते ॥ चकार शुभो यत्कर्म
निशंकं प्रश्रुतिर्कोपनः ॥ ३ ॥ क्रुषिकुवाच ॥ ४ ॥

चकारकोपमतुलं रक्तवीजैः निपातितं ॥ शं भ्रातृ
 शोनिशं भ्रातृहतेष्वन्येषु चाहवे ॥ ५ ॥ हन्यमानं महा
 मेन्यां विलोक्या मर्षमुद्वहन् ॥ अभयधावाग्निशक्तं
 भो शत्रुमुख्यया स्मरमेनया ॥ ६ ॥ तस्म्यग्रातस्तथा
 पृष्ठे पाश्वर्योऽयमहास्कराः ॥ सदंष्टोष्ठपुटाः क्रुद्धा
 हंतुं देवीमुपाययुः ॥ ७ ॥ आजगाम महावीर्यः शक्रो
 भोऽपि स्वबलवृत्तः ॥ निहंतुं चंडिकां कोपात्कलशु
 हंतुमातृभिः ॥ ८ ॥ ततोऽसुहृन्मतीवासीद्देव्याः शु

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ शारवर्षमतीवाग्नेमेघयोगिरिववर्षिताः ॥
१॥ चिच्छेदास्माद्धुरास्माभ्यांचंडिकास्वशाशोत्करैः ॥
ताडयामासचांगेषु शार्ङ्गो घ्नन्मूलेष्वगौ ॥ १० ॥ नि
शंकं सो निशितं शूचं चर्मचादायकप्रभम् ॥ अताड
यन्मूर्ध्नि सिद्धं देव्यावाहनमुत्तमम् ॥ ११ ॥ ताडिते
वाहने देवीत्करप्रेणासिमुत्तमम् ॥ निशंकं सस्या
शूचिच्छेदचर्मचाप्यहचंदकम् ॥ १२ ॥ छिन्ने च
र्मणि शूचं च शार्ङ्गं किंचिद्देवसोत्करैः ॥ तामप्यस्य-

द्विधाचक्रचक्रेणाभिमुखगताम् ॥१३॥ कोपा
 ध्यातोनिशंकंभोयश्चूलंजयाहृदानवः॥ आर्यांतं
 मुष्टिपातेनदेवीतच्चाप्यचूर्णयत् ॥१४॥ आ
 विख्यायगदांसोऽपिचिद्वेषंक्षेपचंडिकांप्रति॥ सापिदे
 व्याभिश्चूलनाभिन्नाभस्मत्त्वमागता ॥१५॥ ततःप
 रश्चक्रहृक्षंतमायांतदैत्यपुंगवम् ॥ आहृत्यदेवीबा
 णौघैरुपालयतश्चूतले ॥१६॥ तस्मिन्निपतितेभू
 मौनिशंकंभे श्रीमवक्रमे ॥ ज्ञातयन्तीविशंसंकुटुम्बः प्र

ययौहंतुमोविक्राम् ॥ १७॥ सप्तथस्यस्तथात्कच्चैर्ग
हृतिपरमायुधैः ॥ अजैरुहाभिरतुलैर्व्याप्यशेषं
मौनमत्र ॥ १८॥ तमायांतं समात्लाक्य देवीशं वभवा
दयत् ॥ ज्याशब्दं चापि धनुषश्च काशतीव दुःसहम्
पूरया मासककुम्भो निजघंटास्वननच्च ॥ समस्तौ
स्य सैन्यानां तेजोवधाविधायिना ॥ २०॥ ततः सिंहे
महानादैस्त्याजिते समहामदैः ॥ पूरया मासग
गानं गांतयैव दिशो दश ॥ २१॥ ततः काली समुत्स

द्यगगगनंक्षमामताडयत् ॥ कराभ्यां तन्निनादेन प्रा
 वस्वनाशेतिरोहिताः ॥ २२ ॥ अट्ट दृहासमाशिवं
 शिवदूतीचकारह ॥ तैः शब्दैरुक्तगारुत्रेभ्यः शंभुः
 कोपंपरंययौ ॥ २३ ॥ दुशस्मोक्तिष्ठतिष्ठेतिव्याजहारा
 बिकारयदा ॥ तदाजयेत्यभिहितं देवराकाशमं
 स्थितैः ॥ २४ ॥ शंभेनागत्ययाशक्तिर्भुक्ताज्वाला
 तिभीषणा ॥ आयां तीवन्दिहूकुटाभाभाभिरुक्ता
 महोल्कया ॥ २५ ॥ सिंहनादेन शंभुस्त्वव्यासलो

कचयांतरम् ॥ निर्यातनिःस्वनोद्योगोज्जितवान
वनीपते ॥ २६ ॥ शंभमुक्तान्शान्देवीशंभक्त
त्साहितान्प्रानम् ॥ चिच्छेदस्वशरैरुग्रैः शान्तशोभ
सहस्रशः ॥ २७ ॥ ततः सान्चैडिकाकुम्भ्याश्लेनामि
जघानतम् ॥ सतदाभिहतोभूमौमूर्धितोनिप-
पातह ॥ २८ ॥ ततोनिशंभः संप्राप्यचेतनाभात
कार्मुकः ॥ आजघानशरैर्देवीकालीकिसरिणंत
था ॥ २९ ॥ पुनश्च कत्वावाहनामयुतं दशजश्वरः ॥

चक्रायुर्वेनादिति जच्छादयामास चंडिका म् ॥ ३० ॥
 ततो भगवती कुच्छादुर्गा दुर्गा तिना शिनी ॥ चिच्छेदता
 निचक्राणि स्वशरैः सायकांश्चतान् ॥ ३१ ॥ ततो
 निशंकभो वगेन गदामादाय चंडिकाम् ॥ अभ्यधा
 वत वै हंतुं देव्यै सैन्यसमावृतः ॥ ३२ ॥ तस्यापतत
 एवाश्रुगदां चिच्छेद चंडिका ॥ स्वद्वै न शितया रेण
 स च शूलं समाददे ॥ ३३ ॥ शूलं हतं समायातं नि
 शंकं सममशार्दनम् ॥ स्हादि विव्याध शूलैः न वेगा किं ह

नचंडिका ॥ ३४ ॥ भिन्नस्य तस्य चूलेन हृदयान्भिः
सृतोपरः ॥ महाबलो महावीर्यस्तिष्ठति पुरुषो वदन्
॥ ३५ ॥ तस्या निष्क्रामतो देवी प्रहस्य स्व नवतप्तः ॥ शि
राश्चिच्छेदय वदुनततामावपतदुवि ॥ ३६ ॥ ततः सिंह
अरवादो गच्छेत्क्षपण शिशो यशान् ॥ अस्करांस्ता
स्तथा कालो शिवदूती तथा पशान् ॥ ३७ ॥ कोमारी
शक्तिर्भिन्नाः केचिन्नेकमहास्कराः ॥ ब्रह्माणी
मंत्रपूतेन तोये चान्ये निराकृताः ॥ ३८ ॥ माहेश्वरी-

त्रिशूलेनभिन्नाःपेतुस्तथापरे॥ वाशाहीतुंडुघा
 तेनकेचिच्चूर्णीकृताफ्रवि॥३९॥ स्वंदुरवंदुचच
 क्रेणवैष्णव्यादानवाःकृताःकञ्जेणचैद्दीहृस्ताग्रविमु
 केनतथापर॥४०॥ केचिद्दिनेनशुभ्रकराःकेचिन्न
 षामहाह्वान्॥ भाक्षिताश्चापरेकालोशिवदूती
 मृगाधिपैः॥४१॥ ॥ इतिश्रीमार्कंडेय० निशं
 भवधोनामनवमोऽध्यायः॥९॥ अष्टषिरुवा०॥१
 निशंभोनिहतंदृष्ट्वाभ्रातरंप्राणसंमतम्॥ इ-

न्यामानं बलं चैव शक्तं सः कुहो ब्रवीद्वचः ॥ २ ॥ बला
बले पादुहेत्वं मादुर्गो गर्वमा वह ॥ अन्यासां बल
माश्चित्य युध्यसे चातिमानिनी ॥ ३ ॥ श्रीदेव्युवा
४ ॥ एकैवाहं जगत्स्रजं द्वितीया काममापरा ॥ प
श्येतादुष्टमय्येव विषांत्यो माद्विभूतयः ॥ ५ ॥ ततः
समस्ताग्ना देव्यो ब्रह्माणी प्रभुस्वालुयम् ॥ तस्या
देव्यास्तनौ जग्मु रेकैवासीत्तदोविका ॥ ६ ॥ श्रीदे
व्युवाच ॥ ७ ॥ अहं विभूत्या बहुभि रिरुहं पेर्यदा

स्थिता ॥ तत्सं दृतं भये कैवलि धाम्याजो स्थिरो
 भव ॥ ८ ॥ अष्टिफवाच ॥ शततः प्रववृते युद्धे दे
 व्याः शंभुस्य चोभयोः ॥ पश्यंतां सर्वदेवानां म
 सुणां च दाकणम् ॥ १० ॥ शतवर्षैः शितैः शस्त्रैस्त
 शस्त्रैश्चैव दाकणैः ॥ तयोर्युद्धं भूमिद्वयः सर्वलो
 कभयंकरम् ॥ ११ ॥ दिव्या न्यस्त्राणि शतशो मुमु
 चेयान्यथा विवका ॥ वर्षे जलानि देत्येद्रुमलमती-
 द्या त कर्तृभिः ॥ १२ ॥ मुक्कनि तेन चारुत्राणि दिव्या

निपरमेश्वरी ॥ बभंजलीलयोवोग्रहंकारोच्चार
णादिभिः ॥ १३ ॥ छिन्नेधनुषिंदेत्यद्रुमथाश
क्तिमुपाददे ॥ चिच्छेददेवीचक्रेणातामव्यस्य
करस्थिताम् ॥ १४ ॥ ततःश्वद्वमुपादायशतत्र
द्वंभानुमत् ॥ अभ्यधावततादवींदेत्यानामाधि
पेशकः ॥ १५ ॥ तस्यापततएवाश्वद्वंविच्छे
दचंडिका ॥ धनुर्मुक्तैः शितैर्बाणैश्चर्मचारक
कनामलम् ॥ इताश्वः सतदादेत्याश्चिच्छिन्नधन्वा

विस्मयश्रुतिः॥॥जाग्राहमुद्रंघोरमंभिकाविधनो
 द्यतः॥१७॥चिच्छेदापततस्तस्यमुद्रंनिशितैः
 शौरैः॥तथापिसोभ्यधावतांमुष्टिमुद्यम्यवेगवा
 न्॥१८॥समुष्टिं पातयाभासददयेदैत्यपुंगवः॥
 देव्यास्मन्चापिस्मादेवीतलेनोरस्यताडयत्॥१९॥
 तलप्रहराभिहतानिपपातमर्हीतलेमदैत्यराजः
 सहसापुनरेवतथोस्थितः॥२०॥उत्पत्यचप्रगृ
 द्योच्चैर्देवींगगनमास्थितः॥तत्रापिस्मानिराधा

गायुशुधेतेनचंडिका ॥२१॥ नियुद्धं रवेत दादेत्य
भंडिकाच परस्परंम् ॥ चक्रतुः प्रथमो सिद्ध मुनिवि
स्मयकारकम् ॥२२॥ ततो नियुद्धं कचिरं कृत्वा
तेनांबिका सह ॥ उस्तात्य ज्ञामया मासा चिक्षेपद्य
रणीतले ॥२३॥ साक्षिसो धरणीं प्राप्य मुष्टिमु
द्यम्य वेगावः ॥ अश्रधावत दुष्टात्मा चंडिका निध
नेच्छया ॥२४॥ तमायां तंततो देवी सर्वदेत्यज
नेश्वरम् ॥ जगत्पातया मासा भित्वा शूलैः नव

क्षमि ॥ २५ ॥ सगतासः पपातोव्यादेवी श्रुलाग्रवि
 क्षतः ॥ चालयन्मकलां पृथ्वीं साब्धिद्विपांसपर्व
 ताम् ॥ २६ ॥ ततः प्रसन्नमसिखलं हतेतस्मिन्दुश
 क्षानि ॥ जगद्वास्थ्यमतीवापनिर्मलं चाभवन्ममः
 २७ ॥ उस्मातमेघाः सोल्कायेप्रागासंस्तेशमंय
 युः ॥ सारितोमार्गवाहिन्यस्तथासंस्तत्रपातिते
 २८ ॥ ततोदेवगणाः सर्वे हर्षनिर्भरमानसाः ॥ ब
 भ्रुर्निर्दुतेनस्मिन्नगंधर्वाल्लितं जगुः ॥ २९ ॥

अवाद्यंश्मथैवान्येनचतुर्गुञ्ज्याप्सरोगाणाः॥ववुःपु
ण्यास्तथावाताःस्रप्रभोष्मृद्दिवाकरः॥३०॥अज्व
लुश्चाग्रयःशांताःशांतादिग्जानितस्वनाः॥३१
इतिश्मीमार्कंडेयपुराणे०शंभवथोनामदशमोऽ
ध्यायः॥१०॥अक्षिरुवान्च॥१॥देव्याहृततत्रमहा
स्रं दे सेंदाःस्रशवन्दिहपुरोगामाश्नाभु॥कात्याय
नीगुहवुविहलाभाद्दिवासिवक्रास्तविकासिता
शाः॥२॥देविप्रपन्नातिहरेप्रसीदप्रसीदमातर्ज

गतोऽखिलास्य ॥ प्रसीद विप्रवेऽवरिपाहि विप्रवे
 त्वमीश्वरीदेवि चराचरस्य ॥ ३ ॥ आचारभूता
 जगतस्त्वमेकामहीस्वरूपेण यतः स्थितासि ॥
 अपांस्वरूपस्थिताया त्वयेतदाप्यायते क इह
 मलंघ्यवीर्ये ॥ ४ ॥ त्वं वैष्णवी शक्तिरनंतवीर्या वि
 श्वस्य बीजं परिपासि माया ॥ संमोहितं देवि सम
 स्तमे तत्त्वं वै प्रपन्ना भक्तिमुक्तिहेतुः ॥ ५ ॥ विद्याः स
 स्तास्तदेवि भेदाः स्थिरयः समस्ताः सकला जगत्सक

स्वयैकया धूरितमं वयै तत्काने शक्तिः स्तव्यपरा
प्रशक्तिः ॥ ६ ॥ सर्वभूतायदादेवीस्वर्गमुक्तिप्रदा
यिनी ॥ त्वं शक्ततास्तुतये का वा भवन्तु परमोक्तयः ॥
॥ सर्वस्य बुद्धिं रूपेण जनस्य हृदि संस्थित ॥ स्वर्गा
पवर्गदे देवि नारायणि नमो शक्ते ॥ ८ ॥ कलाकाशा
दिरूपेण पारिणा मप्रदायिनि ॥ विश्वस्योपरतो
शक्ते नाराण ॥ ९ ॥ सर्वमेगलमंगल्ये शिवे सर्वार्थसा
धियैके ॥ शरण्ये त्र्यंबके गौरि ॥ १० ॥ स्मृष्टिस्थिति

विनाशानां हेतुभूते सनातनि ॥ शुणाश्च ये गुणमये
 ना ॥ ११ ॥ शरणागतं दर्शनार्तं परित्राणपरायणं ॥
 सर्वस्यातिदुर्देविना ॥ १२ ॥ हंसयुक्तविमानस्थे
 ब्रह्माणीरूपधारिणि ॥ कौषांभः क्षारिके देविना
 १३ ॥ निष्कूलचंद्रादिधनुर्महावृषभवाहिनि ॥ मा
 हे शुभं गिरिस्वकपेणाना ॥ १४ ॥ मयुरकुक्षुदधुने म
 हाशक्तिधने नये ॥ कौमाशीरूपसंस्थानेना ॥ १५
 शंभुचक्रगदाधारिगृहीतपद्मसुधे ॥ प्रसीद्वे

ष्ठावीरुरूपेनाना॥१६॥ गृहीतोऽग्रमहान्चक्रेदंष्ट्रोत्थित
वसं धरे ॥ वराहं रूपिणि शिवेनाना॥१७॥ नृसिंहरूपे
णोग्रेण हं गुदेत्यान्कृतो धमे ॥ त्रैलोक्यत्राणाम्
हितेनाना॥१८॥ किरीटिनि महाकञ्जे सह स्वनय
ज्ज्वले ॥ वृत्रप्राणहरैर्वैद्रिना॥१९॥ शिवदूतीस्व
रूपेण हतैर्दस्य महाबले ॥ घोररूपे महाशवेनाना॥
२०॥ दंष्ट्राकपालवदनशिरोमालाविभूषणे ॥ चा
मुंडे मुंडमथनेनाना॥२१॥ लक्ष्मीलज्जे महावि

द्येऽश्वदेः पुष्टिस्त्वधेऽश्वदे ॥ महाग्रात्रिमाहाभायेना०

२२॥ मेधेऽसुरस्वतिवरेऽमृतिवाक्त्रवितामसि॥ नि
यतेत्वं प्रसीदेशोना० ॥ २३॥ सर्वस्वरूपेऽसर्वे शोस
वशाक्तिसममन्विते ॥ भयेभ्यस्त्राहिनोदे विदुर्गेदे
विनमोऽस्तुते ॥ २४॥ एतत्ते वदनं सोम्यलोकचनत्र
यस्मैषितम् ॥ पातुनः सर्वभूतेभ्यः कात्यायमिन
मोऽस्तुते ॥ २५॥ ज्वालाकपालमल्कग्रमशेषास्कर
सूदनम् ॥ त्रिशूलं पातुनोभीतेर्मदकालिनमोऽस्तु

ते॥२६॥हिनास्मिदैत्यतेजांस्मिस्वनेनापूर्ययाजग
त्॥साघंटापातुनोदेविपापेभ्योनःस्मृतानिव२७
अस्मरास्तुवसापंकचार्चितस्तेकरोज्ज्वलः॥शक्रमा
यस्वदे॥भवतुचंडिकेत्वानतावयम्॥२८॥रोगान
शोषानपहंस्मिषुष्टाकृष्टातृकामान्सकलानभीष्टा
न्॥त्वामाश्रितानानविपन्नराणांत्वामाश्रिता-
द्याश्रयतांप्रयांति॥२९॥एतत्कृतंयत्कदनंत्वया
द्यधर्मद्विषांदेविमहास्कराणाम्॥रूपैरनेकैर्व-

दुधात्ममूर्तिं कृत्वा विकेतत्पकरोति कान्या ॥ ३०
 विद्यासूत्राख्येषु विवेकदीपेषाद्येषु वाक्येषु च का
 लदन्त्या ॥ मम त्वगर्तेति महोद्यकारे विभ्रामयत्ये
 तदतीव विश्वम् ॥ ३१ ॥ रक्षांसि यत्रोग्राविषाञ्चना
 गायत्रारयोदस्युबला न्नियत्र ॥ दावानलो यत्र त
 थाब्धिमध्ये तत्र स्थिता त्वं परिपासिषिष्वम् ॥ ३२
 विश्वेश्वरी त्वं परिपासिषिष्वं विश्वास्त्रिकाधारय
 सीति विश्वम् ॥ विश्वेश च द्या भवती भवन्ति विश्वा

अथायेत्वायिभक्तिनम्याः॥३३॥ देविप्रसिदपरि
पालयनोपरिभीतिर्नित्यं यथास्करवधादधुनैवसमद्यः॥
पापानिस्सर्वजगतां प्रशमनया शकृत्प्रात पाकजनि
तांश्चमहोपसर्गान् ॥ ३४॥ प्रणतानां प्रसीदत्वंदेवि
विश्वार्तिहारिणि॥ त्रैलोक्यवासिनामीड्येलोका
नांवरदाभव॥३५॥ श्रीदेव्युवाच ॥ ३६॥ वरदाहं
स्करगाणावरं यन्मानसेच्छथ ॥ तंवृणुध्वंप्रयच्छा
मिजगतामुपकारकम्॥ ३७॥ देवाऽब्जान्चुः॥ ३८

सर्वबाधाप्रशमनं भैलोक्थस्याग्निलेखवारि ॥ एवमेत
 स्वयाकार्यं मस्मद्द्वैरिविनाशनम् ॥ ३९ ॥ श्रीदेव्युवा
 च ॥ ४० ॥ वैवस्वतं तं तं प्राप्ते अष्टाविंशतिमेयुगे ॥ अक्र
 मो निश्कम् अथैवान्यावुत्सृज्येत महास्रगौ ॥ ४१ ॥
 नंदगोपगृहे जाता यशोदा गर्भसंभवा ॥ तत्तत्सौ
 नाशायिव्यामि विंध्याचल निवासिनी ॥ ४२ ॥ पुन
 रव्यसिरोद्रेणारूपेण पृथिवीतले ॥ अवतीर्य हृदि
 व्यामि वै प्रचित्तां स्फुटानवान् ॥ ४३ ॥ आक्षयं रया

श्रुत्वानुग्राहवैप्रचित्तान्महासुशान् ॥ ४४ ॥ रक्तदंता
भविष्यतिदार्ढुमीकुसुमोपमाः ॥ ४४ ॥ ततोभा
देवताः स्वर्गोमर्त्यलोके च मानवाः ॥ रक्तवंतो व्याहृति
ष्यति सप्ततं रक्तदंतिकाम् ॥ ४५ ॥ भूयश्च शतवा
र्षिक्यामनावृष्ट्यामनंभसि ॥ मुनिभिः संस्कृता
भूमौ संभविष्याम्ययोनिजा ॥ ४६ ॥ ततः शतन
नेत्राणां निरीक्षिष्यामि यन्मुनीन् ॥ कीर्तयिष्यंति
मनुजाः शताक्षीमिति मां ततः ॥ ४७ ॥ ततोद्भू-

त्रिवलंलोकमात्मदेहसमुद्रवैः॥ मारिष्यामिभक्त्यः
 शाकैरावृष्टः प्राणधारकैः॥ ४८॥ शाकंभरीतिवि
 र्व्यातिंतदायाम्यहंभक्ति॥ तत्रैवच वयिष्य
 मिदुर्गमाख्यंमहास्वरम् ॥ ४९॥ दुर्गादेवीतिवि
 र्व्यातंतन्मेनामभाविष्यति॥ पुनश्चाहंयदाभीमं
 रूपंकृत्वादिमाचले ॥ ५०॥ रक्षांसिभक्त्यगिष्या
 मिमुनीनांभ्राणकारणात्॥ तदामांमुनयः सर्वेभ्यो
 ष्यंत्मानमभूमूर्तयः॥ ५१॥ श्रीमादेवीतिविख्यातं

तन्मेनामभविष्यति॥यदाकणारव्यस्त्रैलोक्येभ
द्वावाधांकरिष्यति॥५२॥तदाहंक्रामरंरूपंकृत्वा
संख्येयषट्पदम्॥त्रैलोक्यस्यहिताथार्थायवाधिष्या
मिमहास्करम्॥ज्यामशतित्वमांलोकान्तदास्तोष्य
तिसर्वतः॥इत्थंयदायदावाधादानवोक्ष्यामविष्य
ति॥५४॥तदानदावतीर्याहंकरिष्याम्यग्निसंक्षय
म्॥५५॥इतिश्रीमार्कण्डेयपुराणे०नारा
यणिरक्तनिर्नाभैकादशोऽध्यायः॥११॥

श्रीदेव्युवाच ॥ १ ॥ एभिस्तैर्वैश्वमांनित्यं स्तो
 व्यतेयः समाहितः ॥ तस्याहं सकलां वायां नाश
 यिव्याम्यसंशयम् ॥ २ ॥ मयुर्केतसनाशोचमहि
 वासकरधाननम् ॥ कीर्त्तयिष्यंति ये तद्दुधं शंक्राति
 शंक्रं भयोः ॥ अहम्यां च चतुर्दश्यां नवम्यां चैकचेत
 सः ॥ श्रोष्यंति चैव ये भक्त्या भममाहात्म्यमुत्त
 मम् ॥ ४ ॥ न तेषां दुष्कृतं किंचिद्दुष्कृतो ह्यानचा
 पदः ॥ भाविष्यति न दारिद्र्यं न चैव हविर्गोऽजनम्

॥५॥ शान्नुतो न भयं तस्य दस्युतो वानराजत ॥

॥६॥ नशक्रानलनोयोगात्कदाचिस्संभविष्य

ति ॥ तस्मान्नामैतन्माहात्म्यं पठितव्यं समाहि

मैः॥ श्रीगणेशाय नमः॥

॥७॥उपसर्गानिषोषास्तुमहाभारीसमुद्रवा

न॥ तथात्रिविधमुत्पातं माहात्म्यं शामयेन्मम

॥८॥ यत्रैतत्पुष्पं तस्मिन् स्थितं तस्मिन् ॥

सादान्तहिम्नो ह्य्यामिस्मानिध्यंतत्रमेस्थितम्

॥१॥ बलिप्रदाने पूजायामग्निकार्यमहात्सवे ॥
 सर्वमभेतच्चरितमुच्चार्यश्राव्यमेववा ॥ १० ॥ जा
 नताज्ञानतावापि बलिपूजां तया कृतम् ॥ प्रती-
 ष्ठिष्याम्यहंप्रीत्या वह्निर्होमतथा कृतम् ॥ ११ ॥
 शतकालमहापूजाक्रियते याचवार्षिका ॥ तस्या
 मभेत न ग्राहात्स्यं शुक्लाक्षमि स मन्वितः ॥ १२ ॥ सर्व
 बाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यक्रतान्वितः ॥ मनुष्या
 मत्समादेन भाविष्यति न संशयः ॥ १३ ॥ अस्वाम

मैतन्माहात्म्यंतथाचोत्पत्तयः श्रुत्वाः॥ पराक्रमं
चक्रुर्देवज्जायंतनिर्भयः पुमान्॥१४॥ रिपवः
संक्षयं योति कल्याणं चोपपद्यते॥ नंदते च कुलं
पुंसां माहात्म्यं गममश्नु एवताम्॥१५॥ शान्तिकर्म
णि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नदर्शने॥ ग्रहपीडाभक्तौ
ग्रासकमाहात्म्यं शृणुयान्मम॥१६॥ उपसर्गाः श
मं योति ग्रहपीडाश्च दाकणाः॥ दुःस्वप्नं च नृभिर्ह
ृत्स्वप्नमुपजायते॥१७॥ बालग्रहाभिभूता

नाबालानां शान्तिकारकम् ॥ संधातमैदेचनृणां
 मैत्रीकरणमुत्तमम् ॥ १८ ॥ दुर्वृत्तानामशोषाणां ब
 लहानिकरं परम् ॥ रक्षोभूतपिशाचानां पटना
 देवनाशनम् ॥ १९ ॥ सर्वममैतन्माहात्म्यं मम
 सान्निधिकारकम् ॥ पशूपुषाघधूर्पेश्वगंधदी
 पयस्योत्तमैः ॥ २० ॥ विप्राणां भोजनहर्षिभिः प्रोक्ष
 णीयैरहर्निशम् ॥ अन्यैश्च विविधैर्भोगैः प्रयानै
 र्वत्सरेणया ॥ २१ ॥ प्रीतिर्मेकियते सास्मिन्सक

दुश्चरितेऽश्रुते ॥ अश्रुते हंरति पापानितथागोऽग्रं
प्रयच्छति ॥ २२ ॥ रक्षां करोति भूतेभ्योजन्मानां
कीर्तनं मम ॥ युद्धेषु चरितं यन्मदुष्टं दैत्यानि बर्हण
म् ॥ तास्मिन् अश्रुते वीरकृतं मयं पुंसां न जायते ॥ सु
ष्याभिस्तु तयोयाश्च याश्च ब्रह्मर्षिभिः कृताः ॥
२४ ॥ ब्रह्मणान् च कृतास्तास्तु प्रयच्छति शुभांग
तिम् ॥ अरण्ये प्रांतरे वापि दावाग्निपरिवारितः ॥
२५ ॥ दंष्ट्राभिर्वावृतः शून्ये गृहीतो वापि प्राशुभिः ॥

सिं हव्याग्रानुयातो वावने वावन हस्तिभिः ॥२६॥
 राज्ञा कुर्वन्वाज्ञासो वध्यो बंधगतोऽपि वा ॥ आद्य
 णि तो वा वा तेनास्थितः पोते महाणीवे ॥२७॥ प
 तस्मै च अपि शास्त्रेषु संश्रामे भृशदाकृणो ॥ सर्ववा
 स्मद्योगास्मवेदनाभ्यार्दितोऽपि वा ॥२८॥ स्मरन्म
 मेतच्चरितं नरो मुच्येत संकटात् ॥ मम प्रभावा
 द्भिर्हृद्या दस्यवो वैरिणास्तथा ॥२९॥ दूरादेव
 पलायंते स्मरन्तश्चारितं मम ॥३०॥ कृषिकवाच ॥

३१॥ इत्युक्त्वा सा भगवती चंद्रिका चंद्रविक्रमा ॥
३२॥ पश्यता मेव देवानां तत्रैवांतरधीयत ॥ ते
पि देवानि गतं काः स्वाधिकाशान्यथापुनः ॥ ३३
यज्ञसागभुजः सर्वचक्रविनिहता रयः ॥ इत्या
श्वदेव्या निहतं शक्रं मे देव रिपौ युधि ॥ ३४ ॥ ज
गद्दिव्यं सिनितस्मिन्महोग्रे तुलविक्रमे ॥ निशक्रं
मे च महावीर्यं शेषाः पातालमाययुः ॥ ३५ ॥ एवं
भगवती देवी स्मानित्यापि पुनः पुनः ॥ संभूरयकु

रुतेषूपजगतःपरिपालनम् ॥ ३६ ॥ तथैतन्मो
 द्यतेविभ्वंमैवविभ्वंप्रसूयते ॥ सायाचिताच्चवि
 द्दानंनुष्टात्रकक्षिंप्रयच्छति ॥ ३७ ॥ व्यासंतयेत
 त्सकलं ब्रह्मांडं भनुजेभावर ॥ महाकाल्यामहाका
 लीमहाभारीस्वरूपया ॥ ३८ ॥ मैवकालेमहामा
 शीमैवसृष्टिर्मवत्यजा ॥ स्थितिकरोतिष्मूतानां
 मैवकालेक्षणातर्नी ॥ ३९ ॥ भवकालेनृणांमैवल
 क्ष्मीवृद्धिप्रदागृह ॥ मैवाभावेतथालक्ष्मीविना

शायोपजायते ॥ ४० ॥ स्मृतासंयुजितापुष्प
र्गंधधूपानिभिरुतथा ॥ ददातिविभं पुत्रांश्च
मार्तिं धर्मं तथा च कामम् ॥ ४१ ॥ इति श्री मार्कंडे
यपुराणे ० देवीमाहात्म्ये भगवती व्याख्याने
नाम द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ अष्टषिकवाच ॥

॥ १ ॥ एतत्ते कथितं भूपदेवीमाहात्म्यमुत्तम
म् ॥ एवं प्रभावा स्मा देवी यये दधार्यते जग
त् ॥ २ ॥ विद्यागतैव क्रियते भगवद्दिष्टुमाय

या ॥ तया त्वमेष वै प्रयश्च तथैवा न्ये विवेकिनः

॥३॥ मोक्षं ते मोहिताश्चैव मोहमेष्यंति चापरे

ता मुपैहि महाराज शरणं परमेश्वरेशम् ॥ ४

आराधितास्ते वनृणां भोगास्वर्गापवर्गदा ॥ ५

॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ६ ॥ इति तस्य वचः शु-

क्वाक्कुर्यः स नराधिपः ॥ ७ ॥ प्राणिपत्यमहा

भागंतमृषिं शंसितव्रतम् ॥ निर्विण्णोऽति

ममत्वेन राज्यापहरणेन च ॥ ८ ॥ जगाम स द-

८७
३१
३२
स्तपसेसमन्वये श्रेयो महाभुने ॥ संदर्शिनार्थं भवाया-
नदीपुलिनमास्थितः ॥ ९॥ समन्वये श्रेयस्तपस्तेपे
देवीसूक्ते परंजपन् ॥ तौ तस्मिन्पुलिने देव्याः कृ-
त्वा मूर्तिं महाभयीम् ॥ १०॥ अर्दुणां चक्रपुस्त-
म्याः पुष्पधूपाग्नि तर्पणैः ॥ निराहारीयतात्मा
नीतन्मनस्कोऽसमाहितौ ॥ ११॥ ददतु शोबलिं च
वनिजगात्रास्तु शुद्धितम् ॥ एवं समाशययतोऽस्मि
भिर्वर्षैर्यतात्मनाः ॥ १२॥ परिशुष्टाजगद्वात्राप्र

द्यक्षं प्राह चंडिका ॥ १३ ॥ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥
 ॥ १४ ॥ यत्प्राश्यते त्वया मूर्पत्य याच कुलनेदन ॥
 मम स्मत्प्राप्यतां सर्वपरितुष्टा ददां प्रीतिं तत् ॥ १५ ॥
 मार्कण्डेय उवाच ॥ १६ ॥ ततो वव्र नृपो राज्ञ्यं मवि
 भ्रंश्य न्यजन्मनि ॥ अत्रैव च निज्यं राज्ञ्यं हतशत्रु
 बलं बलात् ॥ १७ ॥ सोऽपि वैश्यश्च ततोऽज्ञानं वव्रनि
 विण्णमानसः ॥ ममेत्यहं मिमिषा ततोऽसंगीक्ष्य
 तिकाशकम् ॥ १८ ॥ ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ १९ ॥ स्व

लेरुहोभिन्नृपतेस्वराज्यं प्राप्स्यते भवान् ॥ इत्था
निपूनस्सवलितं तव तत्र भाविष्यति ॥ २१ ॥ मृत
श्च सूर्यः संप्राप्य जन्म देवा द्विवस्वतः ॥ २२ ॥
सावर्णि को ना भमनु भवा भुवि समाविष्यति ॥ २३
वे श्रयवर्ग्यत्वाय श्रवर्गो सम्मत्तो भिवा छि तः ॥ २४
तं प्रयच्छामि सोम इयं तव ज्ञानं भाविष्यति ॥ २५
मार्कंडेय उवाच ॥ २६ ॥ इति दत्त्वा तयोर्देवीयथा
भिल्लपितं वरम् ॥ बभूवो माहिता सद्यो सप्तम्या-

ताभ्यामभिषुता॥२७॥ एवंदेव्याचरंलब्ध्वास्मर
 शःक्षत्रियर्षसः॥सूर्याज्जन्मसमाप्ताद्यसावर्णि
 र्भवितामनुः॥२८॥ एवंदेव्या०सूर्यज्जन्मसमा॥
 २९॥ इतिश्रीमार्कण्डेयपुराणोसावर्णिकेभन्वन्तरे
 देवीमाहात्म्येस्मरश्चैवश्ययोर्वरदानंनामत्रयोद
 शोऽध्यायः॥१३॥ ॥श्रीमहाकालीमहाक
 क्ष्मीमहासरस्वतीदेवतापणामस्तु॥ ॥अंतरे
 स्वादिनीत्यादिभिःषडंगंविधायदेवीस्तुकेपठित्वा

नवार्णवंप्रजप्यांते षडंगं कृत्वा मानसोपचारैः
संपूज्य कृतजपं देव्यै निवेद्य अंतरे हस्य त्रयंपठे
त् ॥ ॥ राज्ञोवाच ॥ भगवन् वताशमेचं डिक्वा
यास्त्वयोदिताः ॥ एतेषां प्रकृतिं ब्रह्मन्प्रधानं व
कुमर्द्दसि ॥ १ ॥ आराध्यं यन्मया देव्याः स्वरूपं
येन चाद्दिज ॥ विधिना ब्रूहि सकलं यथावत्समा
तस्य मे ॥ २ ॥ ऋषिकृत्वा च ॥ ॥ इदं हस्यं पर
ममनाख्यं यन्मया क्षते ॥ भक्तोऽसौ तिनं मे किंचि

तवावाच्यं नराधिप ॥ ३ ॥ सर्वस्याद्यामहालक्ष्मी
 स्त्रिगुणापरमेश्वरी ॥ लक्ष्यालक्ष्यस्वरूपास्मा-
 व्याप्य क्लृप्तं व्यवास्थिता ॥ ४ ॥ मातुलिंगं गदा
 र्वेत् पानपानं च विष्मती ॥ नागं किं गंच योनिं
 विष्मती नृपमूर्धनि ॥ ५ ॥ तत्सकांचनवर्णाभा
 तत्सकांचनमूर्षणा ॥ शून्यं तदश्वि लंसेचनपूर
 या मासने जस्मा ॥ ६ ॥ शून्यं तदश्वि लंकोकं वि
 लोक्य परमेश्वरी ॥ बभार रूपमपरंतमस्मा-

केवलैनाहि ॥७॥ साभिन्नाजनसंकाशादंष्ट्रकि
तवशानना ॥ विशाललोचनानारीबभूवतनुम
ध्यमा ॥८॥ स्वद्वयान्नाशिरःस्वैदरलंकृतचतुर्भु
जा ॥ कबंधहारमुरमाविभ्राणादिशिरःरुक्मज
॥९॥ साप्रोवाचमहालक्ष्मीतामसीप्रमदोत्तमा
नामकर्मचमेमातर्देहिगुभ्यंनमोनमः ॥१०॥
तांप्रोवाचमहालक्ष्मीस्तामसींप्रमदोत्तमाम् ॥
ददामितवनामानियानिकर्माणि तानिते ॥११॥

महाभाया महाकालो महाभारोक्षधातृषा ॥ नि
 दातृष्णा चैकवीषाकालरात्रिर्दुःस्वया ॥ १२ ॥ इ
 मानितवनाभानिप्रतिपाद्यानिकर्मभिः ॥ एभिः
 कर्माणि ते ज्ञात्वा यो धीमता सोऽमुनेकस्वम् ॥ १३
 तामित्कल्का महालक्ष्मीः स्व रूपमपरं नृप ॥
 सत्वास्थेनातिशुद्धं न गुणेनैतु प्रभं ददौ ॥ १४ ॥
 अक्षमाला कुप्रधरावीणा पुस्तकधारिणी ॥ सा
 वस्त्रवयानारिनामान्यस्थेवसा ददौ ॥ १५ ॥ म

ह्राविद्यामहावाणीभारतीवाक्सरस्वती॥आ
र्याब्राह्मीकामथेनुर्वेदगार्भाचर्याप्रवरी॥१६॥अ
थोवाचमहालक्ष्मीमहाकालीसरस्वतीभू॥सु
वांजनयतां देव्यामिश्रुनेस्वानुरूपतः॥१७॥इ
त्यक्तातेमहालक्ष्मीःसप्तसर्जमिश्रुनेस्वयम्॥
हिरण्यगर्भो रुचिरीश्वरीपुंसौकमलामनौ॥१८
ब्रह्मन्विधेविरिंचेति धातारित्याहृतं नृप॥श्रीः
पद्मेकमललक्ष्मीत्याहमातस्त्रियंचताम्॥१९

महाकालोऽस्मात्तीर्त्तमिथुनेऽस्मज्जतः सह ॥
 एतयोः पिङ्गपाणिनामानि च वदामि ते ॥ २० ॥
 नीलकंठं रक्तबाहुं त्रैवेतांगं चन्द्रशेखरम् ॥ जनय्या
 मासपुरुषं महाकालोऽसितांस्त्रियम् ॥ २१ ॥ सक
 द्दं शोकं रक्ष्याणुः कपर्दी च त्रिलोचनः ॥ त्रयीविद्या
 कामधेनुः सारथी भाषाक्षरास्वरा ॥ २२ ॥ सरस्वती
 स्त्रियं गौरीं कृष्णं च पुरुषं नृप ॥ जनय्या मासना
 मानितयोः पिवदामि ते ॥ २३ ॥ विष्णुं कृष्णोद

षीकेशोवास्मदेवोजनार्दनः॥ उमागौरीसतीचिंड़ी
मंदरीस्मसगात्रिवा॥ एवंयुवतयःसद्यःपुरुषत्वं
प्रपदिरे॥ चक्षुषंतेनपृथ्यंतिनेतरेताद्विद्वेज-
नाः॥ २५॥ ब्रह्मणोप्रददौपत्नीमहाकल्मीकं पत्र
याम् ॥ रुद्रायगौरींवरदोवास्मदेवायचाश्रयम्
॥ २६॥ इत्वरयास्महसंभूयाविरिंचोडमजीजनत्
विभेदसंगवाचकद्रुतद्रोयस्महवीर्यवान् ॥
२७॥ अंडमध्येप्रधानादिकार्यजानमभून्प ॥

महाभूतात्मके सर्वजगत्स्थितवस्तुजगमभू॥२८॥

पुण्योषपालयाभासमतल्लुहस्थामहकेशवः॥महा

लक्ष्मीर्महाराजसर्वमत्समयीश्वरी॥२९॥ निरा

काराचक्षाकारासैव नानाभिधानधृक्॥नामान

दीनिकल्येधानाभ्यान्यनचकेनचित्॥३०॥ ॥

इति श्री मार्कण्डेयपुराणे सावार्णिके मन्वंतरे प्राद्या

निकरहस्यं नाम चतुर्दशोऽध्यायः॥१४॥ ॥

अष्टषिकवान् ॥ ॥ त्रिगुणानामस्मी देवासा-

स्विकीयात्रिधोदिता ॥ साशार्वाचिद्विकदुर्गाभ
द्राभगवतीर्यते ॥ १॥ योगानिद्राहरेरुक्ताम
हाकालीमोगुणा ॥ मधुकैटभनाधार्ययातु
ष्टावांबुचासनः ॥ २॥ दशवक्त्रादशभ्रूजादशपा
दांजनप्रभा ॥ विशालयात्राजनमानात्रिशस्त्रेन
नमालया ॥ ३॥ स्फुरद्दशानदं दशसाम्भिमरु
पापिभूमिप ॥ रूपसौभाग्यकांतानां साप्रति
ष्ठाभहाश्रियाम् ॥ ४॥ स्वर्द्धवापागदाशूलशं-

स्वचक्रभृशुडिभृत् ॥ परिघंकारुं कंशीर्षीनि
 श्रोतदुधिरंदधौ ॥ ५॥ एषासावैष्णवीमायाम
 हाकालीदुर्गत्या ॥ आराधितावर्षाक्रियां पूजा
 कर्तुं शशाचरम् ॥ ६ ॥ सर्वदेवशरीरेभ्यो या वि
 भूतामितप्रप्ता ॥ त्रिगुणासामहालक्ष्मीः सा
 द्मान्मादिषमर्दिनी ॥ ७ ॥ इवेताननानीलकृजा
 म् इवेतस्तनमंडला ॥ ८ ॥ रक्तमध्यारक्तपादानी
 लजंघोककम्बदा ॥ ९ ॥ सकृच्चित्रजघनाचित्रमा

द्व्यांबरविभूषिता ॥ चिन्मानुले पनाकांतिरूप
मौभाग्यशालिनी ॥ ९ ॥ अष्टादश भुजा पूज्या
मामहस्वभुजासती ॥ आयुधान्यत्र वक्ष्यंते
दक्षिणा धः करक्रमात् ॥ १० ॥ अक्षमालाचक्र
मलंबाणोसिः कुलिशंगदा ॥ चक्रं त्रिशूलं पर
शुः शंखो घंटा च पाशाकः ॥ ११ ॥ शक्तिर्दंडश्चर्म
चापं पानपात्रं क मंडलुः ॥ अलंकृत फिज्जामे
भिगाशुर्धैः कमलासनान् ॥ १२ ॥ सर्वदेवमयी

मीशां महालक्ष्मीमिमामृष ॥ पूजयेत्सर्वलो
 कानां सदेवानां प्रकर्षयेत् ॥ १३ ॥ गौरीदेहा
 स्म सुद्धतायामैवैकगुणाम्रया ॥ साक्षात्समस्त
 तप्रोक्ता शुभाक्षरनिबर्हिणी ॥ १४ ॥ दधौ च
 एभक्तजावाणामुसले शूलचक्रभृत् ॥ शंखचंदा
 लांगलंचक्रमुकं वक्त्रयाधिय ॥ १५ ॥ एवास्मि
 जितामत्स्यासर्वशत्रुप्रयच्छति ॥ निशंकम
 थिनीदेवी शंक्राक्षरनिबर्हिणी ॥ १६ ॥ इत्युक्त्वा

निस्स्वरूपाणि मूर्तीनि तव पार्थिव ॥ उपासनेन
गन्मानुः पृथगास्मानि शामय ॥ १७ ॥ महालक्ष्मी
येदा पूज्या महाकाली सरस्वती ॥ दक्षिणे नरयोः
पूज्ये पृष्ठे तामिशुनत्रयम् ॥ १८ ॥ विरंचिः स्वरया
मध्ये कद्रौ गौर्या च दक्षिणे ॥ वामे लक्ष्म्या दक्षिणे
शः पुरतो देवतान्त्रयम् ॥ १९ ॥ अष्टादश भुजा मध्ये
वामे चास्या दशामना ॥ दक्षिणे एकजालक्ष्मी मे
दक्षिणे तिस्रमर्चयेत् ॥ अष्टादश भुजा चैषा यदा

पूज्या नमसाधिप ॥ दशाननाच्चाष्टमुजादक्षिणो
 सरयोऽगमदा ॥ २१ ॥ कालभृत्यं च संपूज्योऽसौ
 त्रिष्टुपशांतये ॥ यदाच्चाष्टमुजा पूज्या शंभा
 क्रान्तिवर्हिणी ॥ २२ ॥ नवास्याः शक्तयः पूज्या
 स्मश्या कद्रुविनायकौ ॥ नमो देव्या इति स्तोत्रं मे
 हालक्ष्मीं समचयेत् ॥ २३ ॥ अवतारत्रयार्चायां
 स्तोत्रमंत्रास्तदभयम् ॥ अष्टादश फलानि च पाप
 ज्यामर्हिषमर्दिनी ॥ २४ ॥ महालक्ष्मीर्महाका-

लीसेवप्रोक्ता सरस्वती ॥ ईश्वरी पुण्यपापानां
सर्वलोकमहेश्वरी ॥ २५ ॥ माहिषांतकरीयेन पूजि
ता मिजगत्प्रफः ॥ पूजयेष्मतां यान्त्रींचोडिकां
सक्तवत्सलाम् ॥ २६ ॥ अर्घ्यादिभिरुलंकारैर्ग
धपुष्पैस्तथाक्षतैः ॥ धूपैर्दीपैश्च नैवेद्यैर्नानाभ
क्ष्यसमन्वितैः ॥ २७ ॥ रुधिराक्तैर्नवालिनामांस
नस्करयानृप ॥ प्रणाभान्चमनीयेभ्यश्चंदनेन स्कर
धिना ॥ २८ ॥ सकर्तुं श्रुतां ब्रूयैर्मांस्समावसम

न्वितैः वामभागेऽग्रतो देव्याऽच्छिन्नशीर्षं महा-
 म्बरम् ॥ २१ ॥ पूजयेन्माहिषं येन प्राप्ता संसायुज्यमी-
 शया ॥ दक्षिणोपगतः सिंहेऽसमग्रं धर्ममीश्वरम्
 ॥ बाहू न पूजयेद्देव्या धृतं येन चराचरम् ॥ ततः कृ-
 तांजलिपुटः स्फुवीत चरितैरिभैः ॥ २१ ॥ एकै-
 वामाध्यमेनैकेनैतत्तयो रिरिह ॥ चरितार्थं तु न ज-
 पेक्ष्य पद्मच्छिद्रमवाप्नुयात् ॥ २२ ॥ स्तोत्रमंत्रैः स्फु-
 वीते मांयादिवाजगर्दविकाम् ॥ प्रदक्षिणानम-

स्कारान् कुल्लामूर्ध्नि कृतं जलिः ॥ ३३ ॥ क्षमाप
येष्मद्वाभो मुहुर्मुहुर्न तं द्रितः ॥ प्रतिश्लोकं च मुहु
यात्पाय संनिस्मर्षिषा ॥ ३४ ॥ जुहु यास्तो नमं नै-
र्वाचं डि कार्यै शक्र संहविः ॥ नमो नमः पदं देवीं पूज
येत्सक संमाहितः ॥ ३५ ॥ प्रयतः प्रोज्जलिः प्रहः प्र
णम्या रोष्य चात्मानि ॥ सकृच्चिरं भावयेद्देवीं च डि का
तन्मयो भवेत् ॥ ३६ ॥ एवं यः पूजयेद्द्रुस्य प्रत्यहं
परमेश्वरीम् ॥ भक्त्या भोगान्यथा कामं देवीम् ॥

गुञ्जमानुयात् ॥३७॥ योनपूजयते नित्यं चंडि

को भक्तवत्सलाम् ॥ भस्मीकृत्याभ्यपुण्यानिनि

द्वेत्पुनमेश्वरी ॥३८॥ तस्मात्पूजय भूपालमव

लोकमहेश्वरीम् ॥ यथोत्केन विधानेन चंडिकां भक्त

स्वमाप्स्यसि ॥३९॥ ॥ इति श्रीभार्कण्डेय

पुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये वैकुण्ठिक

रहस्यं नाम पंचदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥

॥ अष्टषिक्वाच्च ॥ ॥ नंदामगवतीनामया

भाविष्यानिर्नंदजा ॥ १॥ रक्तताम्रं पूजिता भक्त्या वशी
कुर्याज्जगन्नयम् ॥ १॥ कनकोत्तमकोत्तिः सा स
कोत्तिकनकोत्तवशा ॥ २॥ देवी कनकोत्तमा लब्ध्वा कनकोत्त
ममृषणा ॥ २॥ कमलोत्तुभापाशाब्जैरलंकृत
चतुर्भुजा ॥ ३॥ इति दयाकमलालक्ष्मीः सा श्रीरुक्मि
भुजासना ॥ ३॥ यारुक्तेर्दणिकानामदेवी प्रोक्ता
मयानय ॥ ४॥ तस्यास्त्विष्वक्पुंवक्ष्यामिशृणु सर्वम्
यापहम् ॥ ४॥ रुक्तेर्वयारुक्तेवर्णा रुक्तेः सर्वांगम्

षण्णा ॥ रक्ततीक्ष्णानरवारक्तदशानारक्तदोष्टिका
 ॥५॥ पतिंनारीवानुरक्तदेवीभक्तं भज्जेज्जनम्
 वसुधैवविशालास्माभक्तमेकमुगुलस्तनी ॥६॥
 दीर्घोलंबावतिस्थूलोतावतीवमनोहरो ॥ कर्क
 शावतिकान्तौतौसर्वानंदपयोनिधी ॥७॥ भक्तो
 न्मं पादयेद्देवीसर्वकामदुघोस्तनौ ॥ स्वद्रूपान्न
 चमुसलंलांगलंचविमर्त्तिस्मा ॥८॥ आख्याता
 रक्तचामुंडादेवीयोगीश्वरशीतित्तच ॥ अनयाव्या

समभारिवलेजगल्ल्यावरुनेगमम् ॥ इमांयःपूज
येद्रुतयास व्यान्योतिचराचरम् ॥ अधीतेयद्
मोनित्यंरक्तदंल्यावपुस्तवम् ॥ १० ॥ तंस्मापरिच
रेद्वीपातिंप्रियाभिवांगना ॥ शाकंसरीनीलव-
र्णानीलात्पलविलोचना ॥ ११ ॥ गंभीरनाभि-
स्त्रिवलीविष्मूषिततनूदरी ॥ स्रक्कर्कशसमभाणु
गावृत्तपीनघनस्तनी ॥ १२ ॥ मुष्टिंश्चिालीमुखवा
पूर्णिकमलंकमलालया ॥ पुष्पपद्मवभूलादि

फलाख्यं शाकसंचयम् ॥ १३ ॥ काम्यानेतर
 मैथुनं क्षेपणमृत्युसंयापहम् ॥ कामुकं च-
 मुकुरत्कान्तिविश्रुतीपरमेश्वरी ॥ १४ ॥ शाकं भ-
 रीशताक्षीसामैव दुर्गाप्रकीर्तिता ॥ उमागौरी
 सतीचिदिकालिकासाचपार्वती ॥ १५ ॥ शाकं
 भरींशकवनूध्यायन् जपल्लभं पूजयन्ममन् ॥
 अक्षय्यमश्रुनेषीद्यमन्त्रपानादिकं फलम्-
 ॥ १६ ॥ भीमापिनीलवर्णीवदंष्ट्रादशनभास्क

गा ॥ विशाललोचनावृत्तं गुणीनपयोधरा
॥१७॥ चंद्रहासंचद्रमंकं शिरःपात्रंचवक्ष्यती
॥ एकवीणाकालशनिःसैवोक्ताकामदास्तता-
॥१८॥ तेजोमंडलदुर्धर्षाभ्यामशीचित्रकान्ति
भृत् ॥ चित्रक्षमरपाणिःसामहामाशीतिगी
यते ॥१९॥ इत्येतामूर्तयोदेव्याख्याताव
स्तथाधिप ॥ जगन्मातुश्चंद्रिकायाःकीर्तिताः
कामर्धेनवः ॥२०॥ इदंरहस्यं परमं नवाच्यं-

कस्यचिस्त्वया ॥ व्याख्यानां दिव्यमूर्तिनामयी
 सावहितः स्वयम् ॥ २१ ॥ देव्याख्यानेतवारव्या
 ते गुह्या दुत्थतरं महत् ॥ २२ ॥

इति श्री मार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वंतरे दे
 वीमाहात्म्ये मूर्तिरहस्ये नाम षोडशोऽध्यायः ॥
 ॥ १६ ॥ ॥ श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीम

हासरस्वल्पर्पणमस्तु ॥ ॥ देवाकुरुः ॥

यदुद्भवाः सत्वरजस्तमोगुणाः सर्गास्थितिध्वं

समिदानकारणाः ॥ यदृच्छया विश्वमिदं भवा
भवौ तनोतु भूल प्रकृतिं न तास्मताम् ॥ १ ॥ या
हि भयो विंशति मे दशाब्दि ताज गत्य शोषं सम
धिष्ठिता पश ॥ यद्रूपकार्पण्य जडा रुयोर्योपिते
देवास्तु भूल प्रकृतिं न तास्मताम् ॥ २ ॥ यद्रू-
पिक्युक्ताः पुरुषास्तु नित्यं दारिद्र्य क्षीणोपहा
रास्तवादीन् ॥ न प्राप्नुवंत्येवा हि भक्तवत्सलांस
देव भूल प्रकृतिं न तास्मताम् ॥ ३ ॥ स्तोत्रमेत

दयते न्नित्यं संध्यां त्वेकाग्रमानसः ॥ दारिद्र्य-
 दुःस्वमोहादिनस्पृशे संकटाचन ॥ ४ ॥
 इति श्रीपद्मपुराणे कार्तिकमाहात्म्ये दारिद्र्य-
 दुःस्वनाशानस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ॥ एकंदर
 मसशाली अध्याय १९ ॥ ७ ७

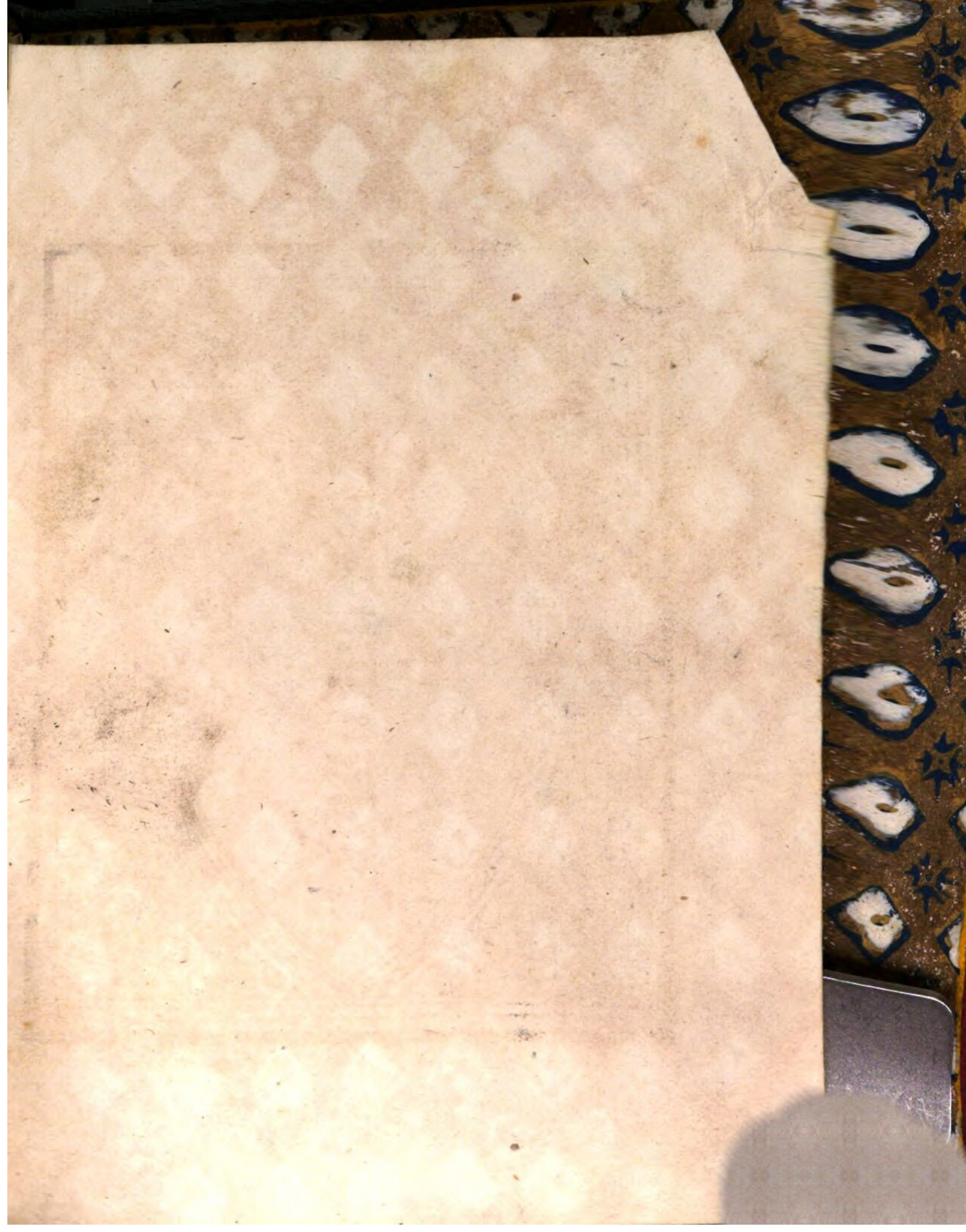
हे पुस्तक मुंबई तबापुस दाशिवशेटहेगि हेम्मी
वरधनकरयाणीआपलेछापस्वान्यांतछापिले
शके १७८४ हेतुभिनामसंवत्सरे आवणाव०११
गुरुवामरे इंदुपुस्तकसमासम् ॥ शुभसंभवतु ॥

इति सप्तशतीस भासः

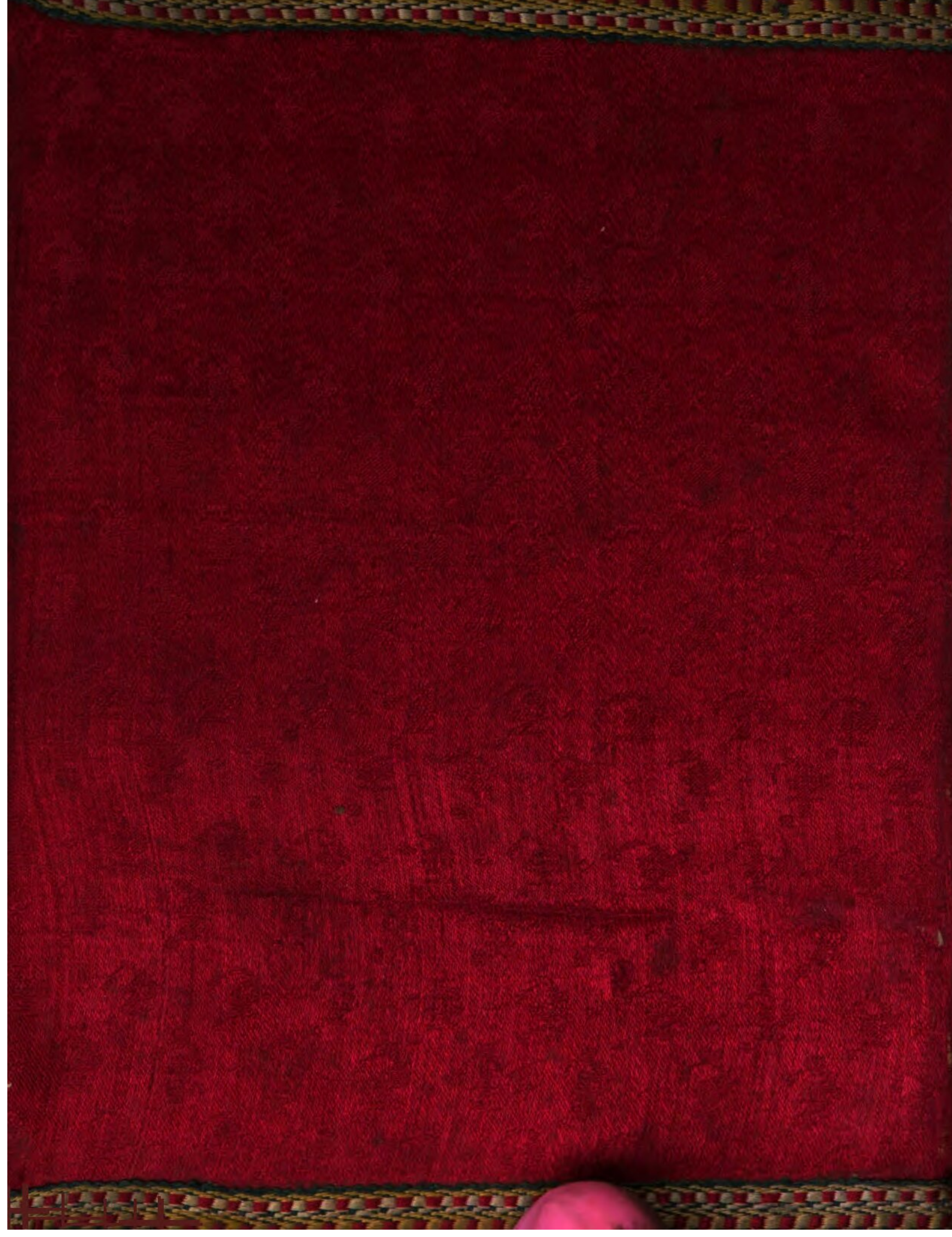

Saptaśati (700 Verse) oder Dâridryaduṣkhanâśanastotram (aus dem Kârtika-
mahâtmya des Padma purâna

Bombay Śake 1784 (1862)

A.or. 4823

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10251164-6